

Franckesche Stiftungen zu Halle

Konfessí česka Augšpurská

Vrbenský, Viktor

[S.l.?], [ca. 1620]

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

[urn:nbn:de:gbv:ha33-1-228979](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:gbv:ha33-1-228979)

Z. P. J. K.

V. Urbemay

Confession, Die
böhmische

Jungmann

IV 1425a

Slovutné a Mnoho-
Wzáctné Poctivosti Gich
milostem Panům Purgēni-
strům/ Panům Řádnim/ Panům De-
šeti Soudcům / a Panům Starším D-
becnim Wznesených a Slavných
Starého/ Nového/ a Wenssi-
ho Měst Pražských/

Pravé Pobožnosti a Bměni literního
iástupcům a Patronům dobročinným.

Gen v. milde, Schlechte
Milosti Boží w Krystu, a wě-
čného bláženství winsugeme

Slowny / a rá-
losti a ži-
mj y Wiant y
):(ij ozd-
o-

ozdoba / neporušené prav
 dy Boží včení / Patronové
 melice vzácní. Pročež
 gafo gi Nepřítel wseligat
vkłady swými podwrátiti
wsyluge / o wěrných statky y
bezživotj přemegšlegetat
 pobožnj opravdowě ohlé
 se / od ke / f gale
 mu ten / asentj
 ali / mohau
 to pak statk
 STA so-
 bě / last nassem
 zy takowými wálek Gant
 kami

tum, tum ornamentum in-
corrupta Veritatis divinae
doctrina, Mæcenates celebra-
rimi. Proin quemadmo-
dum illam hostis omnimodæ
machinationibus suis convellere
conatur, assertorum bonis
et vitæ periculum inten-
tando; ita pij seriò adver-
tentes à quo cuiusve boni
gratiâ ipsum salutis thesau-
rum acceperint, non possunt
vitam, nedum fortis Christi
sto anteferre. N. ra Patria
inter tantas bellorum tempe-
ste: (iij states

states sibi commodo fore id
existimat, dum videt Deum
non solum in nostras severius
animadvertere pravarica-
tiones, verum doctrinae gre-
gig, suo pios (quorum in nu-
mero Ampli: Vestrae gnauiter
munere suo defunguntur)
nutritios destinare.

Vt igitur constet & hoc,
& posterorum seculo, qualis
post be. recordationis
antece. nos cum reliquis
Patriae ordinibus, sym-
boli Caesaris privileijs muni-
ti,

lami sobě. Kozitku to byti
saudj / když widj že Bůh, ne-
toliko na nasse přjtkregi wy-
stupky dohračuje / ale y v-
čenj y stádu swému pobož-
né (w gegich) počtu W. M.
pilně powinnost swau wy-
konáwati ráčje) Pěstauny
dosazuje.

Abby tedy známé bylo y
tomuto y v potomků wětu
gate° po blahoslaweně pa-
měti Předcích W. M. s gi-
nymi Wlastinašj Sich mi-
lostmi p. Staroy, skladu
Cysařskými Magestraty o-

hrozeného / welkým nákla-
dem y nebezpečenstwým při-
chráněného, Bůh zástupce
byti chtějí rač / ten samý na-
otázky a odpovědi wěrně
a sprostně rozebrany / před
pěti Lety w našim toliko
přirozeným gazytu pod mi-
lostiwau ochranau dwau
Bich milostí Panů weli-
kých / nyní pak w obecním
společnau práci, starosti y
nákladem Bohu na čest / a
Cyrkwi Swaté k wzrůstu
pod záslonau W. M. wy-
dáwáme / a y sobě y práci

ti, multis impensis & pericu-
lis defensi, Deus assertores es-
se voluerit, illud ipsum in
Quæstiones & Responsiones
fidei & simplici stylo reda-
tum, ante quinquennium
nostrâ tantum vernaculâ sub
patrocinio duorum Heroum
Magnificentissimorum, mo-
do verò utrâq; linguâ evul-
gatum, communi labore, curâ
& impensa in Dei gloriam &
Ecclesiæ in cremenentum sub
protectorio V. A. D. edimus, ac
cûm nobis tûm opellæ nostræ
) : (v a pud

apud V. A. D. favorem &
gratiam, quam V. A. D. eti-
am, apud Posteror Deus mu-
nificentissimè sit remunera-
turus, candido & pio animo
quærimus. Deus pacis V.
D. A. cum Patria dulcissima
servet defendâtq; in annos
plurimos benignissimè :
Amen. D. Palæo-Pragæ in
Ostava Martyrum Boëmiæ,
M. Iohannis Hussij, & M.
Hieronymi Pragensis. Anno
1620.

M. Victorinus Wrbenſky f Ministri
M. Samuel Martinus t Dei

*Die von vhrn
die Harnninn
L. a. n. e. l. i. t. e. n. u.*

našij v W. M. přiz-
ně a lásky, již W. M. y
v potomků přestědte Bůh
wynahradí v přimau a po
božnau myslí hledáme.

Bůh požoge W. M. s wla-
stij negmilegšij zachoweg/a
ochraňug za mnohá Léta
milostiwě/Amen. Datum
w Starém Městě Praž-
ském w Ochtáb Mučedlnj-
ků Českych M. Jana Hu-
sa/a M. Geronýma Praž-
ského/ Léta Páně 1620.

M. Wictorijn Wrbenský Služebnicky

M. Samuel Marquinius l Boží

*Conferatur libellus de
persecutionibus Reg.
Bohem. pag. 185.*

(Summa Episu na
sledugjcyho.)

M Aboženstvoj pravě zále-
ží na poznání a vžiwání
hodném Pravidla Wiry
a Žiwota nasseho. [Artykul]

Pravidlo gest Slovo Bo-
ží w Písmích Swatých
obsažené ————— I

Vžiwání pravidla záleží w
pilném hledání poznání
Boha a sebe samého.

Bůh gest

gediný w podstatě ————— 2

 (Otec (žjś
trůg w Osobě Syn R. Be
bách. (Duch swa: 3

Sebe

Synopsis confes- sionis Boëmicæ.

R Eligio vera consistit in
cognitione & usu legi-
timo normæ Fidei &
vitæ nostræ.

Norma est Verbum
DEI scripturis sacris com-
prehensum ————— I

Ufus normæ consistit
in accurata inquisitione
cognitionis DEI & nostri
ipsius. DEUS est

Unus Essentiâ ————— 2

{ Pater }

Trinus personis { Fili: D } 3

{ Spir: S. }

Se

Se ipsum cognoscit ho-
mo consideratione, quid
naturæ suæ vitio, quidve
DEI gratiá sit.

Vitium naturæ nascitur
(a) ex lapsu primorum no-
strorum parentum ——— 4

(b) cum exterminio
Liberi Arbitrij in rebus
divinis ——— 5

(c) causá Sathanæ &
hominum ——— 6

(d) non DEI ——— 7

Gratia DEI hoc & fu-
turum seculum spectat

Hic enim nos justificat
& in Ecclesiam introdu-
cit

Justi

Sebe samého pozná člověk
z vyšetření co gest z pře-
rození pokáženého / a co z
milosti Boží.

Žádá gde

a) z pádu prvních Rodi-
čů našich — — — — — 4

b) s vyvrácením swobo-
dné vůle w věcech
Svatých — — — — — 5

c) přejčinou ďábla, a lidí — 6

d) a nepřejčinou Boží — 7

Milost Boží k tomuto yť
budoucýmu věku patřej
W tomto ospravedlnuje
nás a do Církve vводи.

Ospra

U spravedlnějí gde

a) z paubé milosti Boží 8

b) skrze Wjru prawan 9

c) dobré skutky nesaucý- 10

Uwedení do Cýrkwe rytě-

řugjcy 11

podává Prywilegij/ z

nichž gíná přislusťegj

I. Ke wšij společnosti, ta pat
wyprawugi

a) Co nám Bůh dává w

(:) mocý Kljčů Cýrkew
ných 12

(:) Swátostech Nowo
zákonních 13

a to

Justificatio proficisci-
tur

(a) ex mero DEI bene-
placito ————— 8

(b) per fidem veram in
JESUM CHRISTUM ————— 9

(c) bona opera profe-
rentem ————— 10

Introductio in Ecclesi-
am militantem suggerit
privilegia, quorum alia
pertinent ————— 11

I. Ad totam commu-
nionem, & referunt

(a) Quid nobis DEUS
offerat

(:) posterate Clavium
Ecclesiasticarum ————— 12

(c) Sacramentis N. T.

ut

ut poté —————	13
— Baptismo —————	14
— cænā DOMINI —————	15
(b) Quomodo ad DE-	
um accedamus ./. vita pe-	
nitente cujus	
(:) præscriptā normā	16
(:) signum	17
II. Ad certas personas,	
& quidem	
(:) publicé docere ———	18
(:) ritibus Ecclesiasti-	
cis legitimé uti —————	19
III. Ad honestas vitæ	
hujus functiones, quæ fitæ	
sunt in felicitate guberna-	
tionis, & vitæ tranquilli-	
tate.	
Gubernatio est	
Publi-	

a to — Řetu ————— | 14

— Wečeři Páně ————— | 15

(b) gať k Bohu šťastně
přistupujeme / t. w. Kagi-
cým životě / gehož

:) zpráva ————— | 16

:) znamení ————— | 17

II. K gistým Osobám / a to

(a) zgewně včítí / a Swá
toštní posluhowati ————— | 18

(b) Řzádů Cyrkewních
čádně vžiwati ————— | 19

III. K šlechetnosti Prácý
wezdegšich / což štogina
šťastné zpráwě / a pořog
ném životě.

Špráva gest

Obe.

Obecní —————	20
Hospodář Pá. —————	21
Pokogný život má za	
(a) příklad Swaté ze-	
snulé —————	22
(b) posylu w skocowá-	
ní těla postem —————	23
K Budaucýmu wěku milosti	
Páně důwod gest	
I Budaucý těl od Mrt-	
wých rozkřissení —————	24
2 a Život wěčný —————	25

Publica — Magistratus	20
œconomica—Matrimoniu	21
Vitæ tranquillitas ha- bet pro	
Exemplo—Sanctos	
mortuos —————	22
Fræno ————— jejunium	
Christianum —————	23
Futuri seculi gratiam Dei commendat	
Corporum resurrectio—	24
Vita æterna —————	25

(C: s)

Paragrophus
In libello supplice Inclyto-
rum Ordinum de Confessio-
ne Sacra positus

Nos sumus veræ illius Chri-
stianæ & Antiquæ Religio-
nis & Fidei sub utraq; , quæ
præteritis temporibus hinc ad finiti-
mas etiam Regionēs percrebuit, &
tandem in publicis Sacri Imperij
comitijs Augustæ, Anno Domini
1530. celebratis, certis Articulis
delineata, ac Inclytæ Sanctæq; me-
moræ Potentissimo Cæsari Caro-
lo, ejus nominis Quinto, in præsen-
tia piæ memoriæ, Regis Ferdinandi
exhibita, statibusq; Sacri Romani
Imperij concessa, à multis Ecclesijs
pro Vera, Christiana, antiqua, &
Sancta Fide cum scripturis Sacris,
Propheticis, & Apostolicis, & Chri-
sti

Paragraph

W Supplikacy Sich Mi-
lostij Panů Stawů o Konfess-
i S Swatě postawený.

My gšme toho prawěho Křestanského
Starobylého Náboženstwi a. w. i. r. g.
pod Dbogi / kteráž také předesslých časů
odsad do okolních Zemj se rozhlaška / a po-
tomně w Swatě Křisťi / při Dbecném
Sněmu w Městě Augspurce / číta Pá-
ně 1530. w gistých Artykulich sepsaná /
a slawně y Swatě paměti welikomocné-
mu Chlāti Karlowi, toho gměna Pátě-
mu / y přjtomnosti tehdáž Slawně a
Swatě paměti Krále Ferdynanda po-
daná, a Stawům Swatě Křisťe dowo-
lená / a od mnohých Chřtůi za prawau
Křestanskau, starodáwnj, Swatou Bi-
ru /rownáwagich se s Pisari Swatými /
Prorockými / Apostolskými / y s Kry-
sta

sti Domini doctrina consentiente,
agnita & recepta est: quâ ipsorum
consensione inter status S. R. I. con-
cordia & charitas sancita & Pax
confirmata est, ita ut omnia alia
noxia, erronea, & hæretica dogma-
ta Verbo Dei minimè consentanea
confessione istâ tanquam regulâ
quâdam dijudicari & ex-
stirpari queant.

sta Pána včeniim/vynáná y přigatá by-
la: Které křesťo takové geach sneseni
a Jeho milosti Chřtiské milostivě do-
voleni mezy Starý Swatě Římské
Říše svornost a láska vvedená a pokog
vtrvati gest/tak že gina wšelika škodli-
wá jcestná a Kachřská včeni s Slovem
Božim se nesrovnáwagich takowým
wynánim gako něgagim prawi-
dlem k rozsauzeni a k wykofe-
něni přivedená gsau.

E St virtus, Mundi tabulis ar-
ctare theatrum,
Stant Firmamentis ista vel ista
suis.

Non minor est virtus, methodo du-
ce & arte magistrá
Edere scriptum quod templa,
Scholásq; iuvat.

Id nocturna manus volvat, volvát-
q; diurna.

Sic venient studiis commoda
plura sacris.

M. Nicolaus Troilus
Hagiochor:

2

ARTICULUS PRIMUS,
de Verbo DEI, in scripturis
Veteris & Novi Testamenti
comprehenſo.

In religione vera quid eſt neceſſari-
um homini?

Fidei & vitæ, ſecundum di-
vinitus præſcriptam normam
cognitio & uſus.

Quæ eſt illa norma?

Verbum Dei ſcripturis ſa-
cris Veteris & Novi Testamen-
ti operante Spiritu Sancto, à
Moſe, Prophetis & Apoſtolis
Sanctis comprehenſum.

Quæ de norma hac ſcire expedit?

Hæc quatuor.

I. Quod ibi de Unica Divi-
nitate & tribus diſtinctis per-
ſonis

9 Artýkul První / o

Slovu Božím / v pí-

smích Starého y Nového

Zákona obsaženém :

Těho Ešlawěku potřeby gest w Nábo-
ženství Swatém :

Wjry, a žiwota Swatého
Pánem Bohem nařízeného Pra-
widla poznání a vžiwání.

Které gest to Prawidlo?

Slovo Boží w Písmích
Swatých / Starého a Nového
Zákona působením Ducha Swa-
tého od Moggýsse / Proroků, a
Aposstolů Swatých obsažené.

Co o tom Prawidlu máti smysl :

Toť Eštwero :

předně / že o gediném
Božství / o třech Osobách
A ů rozděl

rozdišných w tom gediném Bož-
stwj / 'y tolikéž o gisté vůli Boží
oznamuje.

Druhé / Že gest bezewssj weg-
mjnký / neproměnitelné, Swa-
té, prawé, gisté, a Katolické, (t)
obecné wssj Cýrkwi k wěčenj
yt zachowánj od Boha wyda-
né a přikázané.

Třetj / Že w těch dwau vmlu-
wách (t) Starém a Nowém
Zákoně, což nám potřebného k
spasenj / wssě nezakryté / alebr;
swětla a dostatečně obsaženo
gest.

Čtvrté / Že neomylně to-
mu Božjmu Slowu wssedna
gins Uměnj postaupiti /
amj.

sonis in una ista Divinitate,
quemadmodum etiam de cer-
ta DEI voluntate agatur.

II. Quod istæ scripturæ sint
sine omni exceptione & immu-
tabiliter veræ, Sanctæ, certæ,
& Catholicæ (id est) universæ
Ecclesiæ ad credendum & ob-
servandum à Deo traditæ &
præceptæ.

III. Quod in hoc duplici
fædere (·/.·) Vetere & Novo
Testamento, quidquid nobis
necessarium est ad salutem ro-
tum non obscure, sed dilucidè
& sufficienter contineatur.

IV. Quod huic verbo DEI
citra omnem controversiam
quævis alia dogmata cedere,

A iij & lo-

& locum dare debeant; & nec
sint, nec possint, neq; debeant
haberi tantæ dignitatis & au-
toritatis, sicut verbum DEI,
quod est tanquam gladius an-
ceps & penetrans.

Tria quæram, quorum primum
est; Quod est tibi argumentum,
Verbum DEI esse sufficiens ad eru-
diendum nos?

Ipse Dominus & Servi ejus.
Dominus provocat ad scriptu-
ras (Joh: 5. v. 39. Luc: 24. v.
27.) collaudat serios audito-
res, (Luc: 11. v. 18. Jo: 8. v. 47
& 14. v. 23.) D. Paulus etiam
nomine sociorum quæ dixe-
rit, Rom: 1. v. 16. noveris.

Alte

a místo dáti magj: a negsau/ne-
mohau/ aniž magj držána býti
w té hodnosti a platnosti/ gako
Slovo Božj / kteréz gest gako
Meč z obau stran ostrý a proni-
kagjčý.

Na troji věc se zeptám: a První
gest tato: Bůh toho důved máš/ Je
Slovo Boží gest dostatečně nás k vy-
vřování?

Samého Pána a Služebni-
ky jeho. Pán y odvolal se k
Přísmům/ (Wiz Jan 5. v. 39.
Luk: 24. v. 27.) A schwalo-
wal pilně poslauchagjčých gich
(Luk: 11. v. 28. Jan 8. v. 47.
a w Kap: 14. v. 23.) A Pawel
S. na místě spolu služebníků co
powěděl k Řjm: 1. v. 16. wiz

A iiij Druhá

Druhá věc tato jest : Která se to
minij glná Včenj, gesto postupugi tomu-
to?

předně od Mudrců Swěta
tohoto o věcích přirozených y
mravových složena.

Druhé / w Starém Zákoně
Knihy / Apokryffy gmenowa-
né / gať ož gsaň : obzrotáštěně w
Starém Zákoně.

Ezdrášsowa Kniha	{ 3 }	—	19
Doplňenj Ester	{ 4 }	—	16
Modlitba Manasseso:		—	6
Tobiášsowa Kniha		—	1
Júdyth		—	14
Baruch		—	16
List Gerem: k Barucho:		—	5
Kniha Mandrosti		—	1
Syrach		—	19
Doplňenj Danyelowo		—	51
			2

Magický Zápísek

Alterum est; Quæ Subintelliguntur
dogmata, quæ cedunt Verbo
Scripto.

I. A Sapientibus hujus se-
culi de rebus naturalibus &
moralibus conscripta.

II. In veteri Testamento
libri, Apocryphi nuncupati.
quales sunt potissimum.

Ezdræ, lib: 1. —	}	capitum	10
Supplementū Ester			6
Oratio Manassæsis			1
Tobias — —			14
Judit — —			16
Baruch — —			5
Epistola Jeremiæ ad Baruch			1
Liber Sapientiæ —			19
Syrach — —			51
Supplementum Da- nielis 20			2

capitum

Liber Macchabæ
orum

capit: 16
17
7

III. Scripta Doctorum Ec-
clesiæ cum veterum tum Ne-
otericorum, quibus datur lo-
cus, quatenus ea, norma isthec
approbat; secus non obliga-
tur homo ijs in Religione niti

Benè facies, si indicaveris mihi li-
bros Canonicos?

In veteri Testamento sunt
libri

PRIMUM, Historici, ut

Mosis Pen- tateuchmus	[Genesis]	capitum 50 40 27 36 34	Liber
	[Exodus]		
	[Leviti:]		
	[Numer:]		
	[Deuter-]		

Machabegská Kniha

1	—	16
2	—	17
3	—	7

Třetí Včitelův Cyrkeronjch
Starých y Nových Spisové/
gimž se místo dává pokudž Pra-
vidlo toto gim nasvědčuje; gi-
nač není zavázán člověk na-
nich Náboženstvoj starvěti.

Dobře věnujse oznámisti mi o Kni-
hách Kanonizovaných?

W starém Zákoně jsou Kni-
hy předně hystorycké/ jako:

pět Kněh Moggj-
Nových

1	Maggj- Kap:	50
2		40
3		27
4		36
5		34

Kni

	Jozue	—		24
Knihy	Saudcu	—		21.
	Ruth	—		4
	Samue	f1	Magicy Kapitol	31
Knihy	lowe	f2		24
	Kralowste	f1		22
		f2		25
Knihy	Paralipoi	f1		29
	menon	f2		36
Knihy	Ezdrašsoi	f1		10
	we	f2		13
	Ester	— — —		10
	Job	— — —		42
Potom wyvčugicy.				
	Zalmoré	— — —	Magica	150
	ptišlowi	— — —		31.
	Bazatel	— — —		10.
	Pišnický	Sfaloman:		8.
			Wapo	

Liber	Josue	—	—	Capitulum	24
	Judicum	—	—		21.
	Ruth	—	—		4
	Samuelis	1	2		31
	Regum	1	2		24
	Paralipome-	1	2		22
	non	1	2		25
	Ezdrae	1	2		29.
	Ester	—	—		36
	Job	—	—		10
					13
					10.
					42

Dein, Dogmatici, ut

Psalmodum	Capitulum	150
Proverbiorum		31
Ecclesiastæ		12
Canticorum		8
	Postre	

Postremo, Prophetici, scilicet
Prophetarum Majorum.

Isaia	capitulum	66
Jeremia	capitulum	52
cum Threnis	capitulum	5
Ezechielis	capitulum	48
Danielis	capitulum	14

Minorum.

Osee	capitulum	14
Joelis	capitulum	3
Amosi	capitulum	9
Obadia	capitulum	1
Jonæ	capitulum	4
Micheæ	capitulum	7
Nahumi	capitulum	3
Abakuk	capitulum	3
Sophoni	capitulum	3
Aggæi	capitulum	2
Zachariæ	capitulum	14
Malachiæ	capitulum	4

Napossedy proročkē.

prorokū wētssich:

Izayässe	Maqich	66
Geremiässe		52
Plač geho		5
Ezechyele		48
Danyeले		14

prorokū Menssich.

Ozeässe		14
Joelē		3
Amosa		9.
Obadyässe		1.
Jonässe		4.
Micheässe	Kapitol	7.
Nāhuma		3.
Abakukā		3.
Soffonyässe		3.
Aggeā		2.
Zacharyässe		14.
Malachyässe		4.

Které gsau w Nowém Zákoně

hystorycké.

Předně o Krysta Pána Ji-
wotu / gakož psali Ewangeli-
stowé:

Swatý	[Matanš]	8	[28.
	[Mark]	16.	
	[Lutáš]	24.	
	[Jan]	22.	

Druhé / o Apostolich / odkud;

slowe Kniha Skutkůw Apo-
stolstých / Magýcy Kap: 28.

Věcej: Gakož gsau Episscoly

Swateho Pawla	[Rymanům]	16	
	[Koryn- s1]	16	
	[tům 22]	13	
	[Galatům]	6	
	[Effežským]	6	
	[Filipěským]	4.	

Kolo.

Qui sunt libri novi Testamenti?

Primum, Historici, quorum
alii describunt.

1. Christi vitam, ut libri E,
vangelistarum;

Matthæi	1	Capitulum	28
Marci	1	Capitulum	16
Lucæ	1	Capitulum	24
Johannis	1	Capitulum	22

2. Apostolorum labores, un-
de etiam appellatur liber Ac-
tuum, 28.

Dein, Dogmatici, quales
sunt Epistolæ D. Pauli

	Romanos	1	Capitulum	16
	Corinthios	2	Capitulum	16
Ad	Galatas	1	Capitulum	13
	Ephesios	1	Capitulum	6
	Philippenses	1	Capitulum	6

	Colossenses	f	4
	Theſſaloniſ	f	5
	cenſes	2	3
Ad	Timothe	f	6
	um	2	4
	Titum		3
	Philemonem		1
	Hæbræos		13
	D. Jacobi		5
	D. Petri	1	5
		2	3
	D. Judæ		1
	D. Johānis	1	5
		2	1
		3	1

Tertiò, Prophetici; ut Apocalypſis Sacra C. 22.

Tertium expedito; Quæ eſt cauſſa,
ut huic unicæ normæ deferas
iſtum honorem?

Kolosen:		off	4.
Tesfalo:	1		4
nycen:	2		5.
Tymote:	1		3.
owi	2		6.
Tytowi			3
Silemono:			1
Židům			13.

Jakuba

Petra 1
2

Judy

Jana 1.
2.
3.

Magjey Kapit
5.
5.
3.
1.
5.
1.
1.

Prorocká: Žgwenij S. Jana.

Magjey Kapitol 22.

O Žketi wěcy porově: Co máš ja při-
činu aby tomuto samému Prawidku
takowau počestnost činil?

Samý hlas Boží / Neb řekl k
lidu Izraelskému (Deut: 4. v 2).
Nepřidáte k Slovu mému nic/
ani od něho neodegmete. A námi
také řečeno gest: (Mat: 3. v 17.
17. v 5.) Tentoť gest Syn můj
milý, v němž mi se dobře zaljbi-
lo / geho poslauchegte.

Artykul Druhý / o Bohu.

Znaje tedy Pravidlo / slusně gest a-
bych ho k dobrému vžil / V gal se to stá-
ti má ?

Pilným a pravým v témž
Pravidle hledáním poznání
Pána Boha / a sebe sameho : O-
no

Ipsa vox DEI, Dixit enim
Israeli (Deu: 4. v. 2.) Non ad-
detis quicquam ad verbum
meum, neq; ab eo auferetis
quicquam. Nobis etiam dic-
tum est (Matth: 3. v. 17; 17.
v. 5.) Hic est Filius meus, in
quo mihi bené complacuit,
hunc ipsum audite.

ARTICULUS SECUN- DUS DE DEO.

Cum mihi de norma constet,
convenit eá bené uti; quomodo
verò hoc ipsum fieri debet?

Serió & veré investigando
Dei & tui-ipsius cognitionē.

Illud

Illud est necessarium, ut agnoscas benefactorem, & servias ei; Hoc veró, ut scias, quid valeas, vel minus.

Quomodo debeo nosse DEUM?

Primum, quód una tantum sit Essentia divina, quæ appellatur & veré est DEUS, æternus, invisibilis, potentiá, Sapientiá, justitiá & bonitate suá immensus & incomprehensibilis, qui est conditor omnium rerum visibilium & invisibilium, conservator, moderator & gubernator admirabilis.

Dein, quód unius ejusdemq; divinæ Essentiæ tres sint distinctæ personæ, equalis & unus substantiæ, potetie & eternitatis

no potřebné gest aby znal dárce, a skaužil genu. Toto aby wěděl seč býti můžes neb nemůžes.

Gal znáti mám Boha?

Předně/že on gest toliko gedna podstata Božská / Kteráz se gmenuge a w prawdě gest Bůh wěčný/newiditedlný/ w Moc/ w Maudrosti/ w Sprawedlnosti/ y w své dobrotě nesmjrný a neobsáhlý/ Kterýž gest Stwozitel wssch wěcy widitedlných y newiditedlných/ ochránce/ ředitel/ a správce předimný.

Druhé / Že též gediné Božské podstaty gsau tři rozdjlné Osoby/rowné a gediné bytnosti/mocy a wěčností.

Které

Které gsau ?

Bůh Otec / Bůh Syn / Bůh
Duch Svatý.

Co rozumíš Osobau ?

Že gedna každá má swau wla-
stnj a rozdišnanu osobnj bytedl-
nost / což Kžekowé gmenugi
úpisá μενον.

Artykul Třetí / O Tro-
gicy Swatě / aneb o roz-
dišnosti Osob w Bože-
stwj.

Pověz mi o Osobách Božstwj : Co
gest Bůh Dce ?

Gest První Osoba w Bože-
stwj / Kterýž od wěčnosti zplodil
Syna

Quæ sunt ?

DEUS PATER, DEUS FILIUS
DEUS SPIRITUS SANCTUS.

Quid personæ vocabulo intelligis ?

Quód una quæq; habeat
suam propriam distinctam
personalem subsistentiam,
quam Græci vocant *ὁψιδάμενον*.

ARTICULUS III. de S. S.

Trinitate, vel de distinctione
personarum in Divi-
nitate.

Dic mihi de personis Divinitatis !

Quid est DEUS PATER ?

Est prima persona Divini-
tatis, qui ab æterno genuit,
B filium

filium, consubstantiallem & perfectam imaginem essentiae suae, & á quo, sicut & á Filio procedit Spiritus Sanctus.

Quale opus ejus est?

Ille uná cum Filio & Spiritu Sancto omnes res visibiles, invisibiles, in tempore divinae suae Majestati placito ex nihilo creavit, easq; divinam suam providentiám sustentat & conservat, regit & gubernat.

Hac in re estne aliquod discrimen inter DEUM PATREM & alias duas personas?

Quó ad substantiam & Essentiam divinam, ut & opera DEI externa, veluti sunt creatio omnium rerum, nullum discrimen

Syna / podstatný a dokonalý o-
braz bytnosti své / a od kteréhož
takž y od Syna pochází Duch
Svatý.

Galtě gest dílo jeho :

On spolu s Synem a Duchem
Svatým / všecky věci viditel-
né y neviditelné , w času ge-
ho Božské welebnosti ljbezném /
z ničehéhož stvořiti ráčil / a ge
podle svého Božského vložení,
opatruge, zachowává, řídí a
sprawuge.

W této věci gestli takž rozdíł Boha
Dce od jiných dvou Osob :

Z strany bytnosti a podstaty
Božské / tolikéž y z strany půso-
bení Božských zewnitřních / ga-
ko : Stvočením / opatrowáním / a
řizením všech věcí / žádného

B ii rozdí-

rozdielu mezy Otcem, Synem, Du-
chem Swatým nekladem.

Která gest druhá Osoba w Božstwj?

Slovo věčné / a věčný Syn
Boží / Pán náš Ježíš Kristus

Co on učinil?

Kácil naše lidské přirození
w životě blahoslavené Panny
Marye / působením Ducha swa-
teho přigiti / tak že dwoge přiro-
zení / Božské a lidské / w gednotě
Osoby / k věčné nerozdílnosti spo-
gené / gest geden Kristus Je-
žíš.

Co gest tedy Pán náš Ježíš
Kristus?

Pra-

discrimen inter PATREM, FI-
LIUM, & SPIRITUM SANCTUM,
statuimus.

Quæ est altera persona in Di-
vinitate ?

Verbum æternum, id est,
æternus filius DEI, Dominus
Noster JESUS CHRISTUS.

Quid ille præstitit ?

Nostram humanam natu-
ram in beatæ Virginis Mariæ
utero, operatione Spiritûs Sã-
cti assumere dignatus est, ita
ut duæ naturæ divina & hu-
mana in unitate personæ, æter-
no & indissolubili nexu copu-
latæ, unus sint Christus.

Quid igitur est Dominus noster
JESUS CHRISTUS ?

B 3

Ve-

Verus Deus & verus homo natus ex Virgine Maria.

Quid proposuit sibi faciendum,
quia incarnatus est?

Pro universo genere humano veré & realiter passus, crucifixus, mortuus & sepultus est.

Quare?

Ut nos cum DEO patre suo reconciliaret, & hostia propitiatoria esset, non solum pro culpa vel peccato originis; verum etiam pro omnibus alijs peccatis, quæ committunt homines.

At forte absorptus est á morte?

Nequaquam: Idem enim Dominus noster JESUS
Chri-

pravý Bůh a pravý Cizlo-
wěť / Narozeny z Panny Marye

Gafan prácn před sebe wzal se se
Wzliť?

Za wsecko lidské pokolenj /
právě a opravdowě trpěl / wšci-
žowan / umřel / y pohřben gest.

Proč?

Aby nás smjěl s Bohem Ot-
cem swým / a weyplatnau obětj
byl / netoliko za winam neb hřích
přirozený / ale také za wsecky
giné hřichy / gichžto se lidé do-
paussťegj.

Ale sehlcen gest snad od Smrti?

Nikoli : Ten týž zagiste
P A N náš GEŽJS
B iij Kry-

Krystus s staupil do pekyl / a
právě y opravdowě dne třetj-
ho z mrtwých rostal pro Ospra-
wedlněnj naše.

Zůstalli gest w obřwánj zdegšim ?

Nezůstal : Potom rostau-
pil na Nebesa / na prawicy Bo-
žj sedj.

Čaká gest práce geho ?

Wěčně Kraluge (t) I. Na-
bewšim stwořenj panuge.

II. Wšecky w sebe wěrjcy o-
sprawedlnuge / poswěcuge.

Čak ?

posylage w Srdce gich Du-
cha Swatého / kterýžby ge zpra-
wowal / potěšowal / obživowal
a proti šablu a mocy hějcha o-
chraňowal.

Ča-

Christus, descendit ad inferna, ac veré & realiter tertiá die á mortuis resurrexit propter justificationem nostri.

Mansitn' in conversatione hujus
seculi?

Non; Dein' enim adscendit ad cœlos, & sedet ad dexteram DEI Patris.

Quæ est ejus operatio?

Æternúm regnat, id est: (1) omnibus creaturis dominatur (2) & omnes suos fideles justificat & sanctificat.

Quo modo?

Missio in corda eorum Spiritu Sancto, qui eos regat, consoletur, vivificet, & adversus Diabolum ac vim peccati defendat.

B v

Qua-

Qualem igitur DOMINUM confi-
teris?

Perfectum Mediatorem,
Advocatum, & Intercessorem
apud DEUM PATREM, recon-
ciliatorem, Redemptorem, &
Salvatorem Ecclesiæ suæ.

Ubi illam accipit?

Spiritu Sancto illam colli-
git, conservat, tuetur, & regit.

Quam-diu?

Usq; dum numerus Ele-
ctorum DEI compleatur.

Quid verò tandem DOMINUS
Ecclesiæ suæ faciet?

Palam est rediturus ad ju-
dicandum vivos & mortuos,
quemadmodum fides Christi-
ana, & Symbolum Apostoli-
cum

Gakéhožto tedy Pána wyznáváš?

Dokonalým prostředníkem a
Přímluvcým k Bohu Otci /
smjrcým / Vykupitelem a Spa-
sytelem Církvě své.

Kde'gi béře?

Duchem Svatým gi shro-
mažduge / zachováwa / ochraňu
ge, a spravuge.

Dokud?

Až do vyplnění počtu wole-
ných Božích.

Co pak potom Pán s Církví svou
učiní?

Žgowně zase přijde Sau-
diti Živých y Mrtvých / tak
gakž WJA Křesťanská /
a Snessený APOSTOL-
ské

Je o tom šířegj oznamuj.

[Potud o Božim Synu.]

Co myznáváš o Duchu Svatém?

Ješ třetj Osoba w Bož-
stwj / od věčnosti od Otce a Sy-
na pocházejcý / podstatná a
věčná Láska Otce k Synu, a
Syna k Otci.

W čem se moc a dobrota jeho nestihlá
pronášj a spatřuje?

Uctoliko při stvoření a za-
chowávání wšech věcí : ale
také obzvláště při těch skut-
cích / kteréž w Synech Božích
od počátku Círky působiti
ráčj.

Gat?

Konage w nich šrze příslu-
howání Slova Božjho / Swá-
tošti,

cum hac de re fufius reterunt.

[Haftenus de Filio DEI.]

Quid confiteris de Spiritu Sancto?

Eft tertia perfona in Divi-
nitate, ab æterno á PATRE &
Filio procedens, fubftantialis
& æternus amor PATRIS in
Filium, & Filij in Patrem.

Quomodo ejus potentia & bonitas
immenfa patefit & confpicitur?

Non folúm in creatione &
confervatione omnium rerú,
fed etiam peculialiter in ijs o-
peribus, quæ in Filijs DEI ab
initio Ecclefia operari digna-
tur.

Quá Ratione?

Perficiens in ijs per mini-
fterium Verbi divini Sa-
cramen-

cramentorū, ac per vivam fi-
dem salutem illam æternam.

Qualis est salus illa?

Que electis DEI in Christo
Domino ante constitutionem
mundi reposita est.

ARTICULUS IV. DE LAPSU PRIMORUM

PARENTUM, & PECCATO
ORIGINIS.

Quomodo edocebor de cogni-
tione mei-ipsius?

Ex consideratione quid sis
ex depravata natura, quid-ve
ex Gratia DEI.

[DE CORRUPTA HOMINIS
natura.]

Dic,

costi, a Žiwau Wjru, Spasenj
wěčné.

Gali?

To kteréz gest wywoleným
Božim w Krystu Pánu/před v-
stanowením Swěta, složené.

¶ Artykul Čtyrty/o
Padu prwních Rodičů
a hřichu přirozeném.

Gali gá se wynaučím poznání sebe
samého?

Ž wyssvětčený co gý z přiro-
zený pokazeneho / a co z milosti
Boží.

[O zkáze přirozenj člověka.]

Poměz

Pověz mi medle nepravě, odkud ta stá-
za gest / a kdo gegi přičina?

První člověk Adam / gsa w
dokonalé Swatosti a Nerwin-
nosti stvořen a postaven / pů-
wodem ďábla se gest sám dobro-
volně / Bezewsseligakého přinu-
cenj, skrze přestaupenj Božjho
rozkažu, od Boha odvrátil.

Co ztoho posslo ?

Na sebe y wsslecku rodinu swau
a lidské pokolenij / časnan y wěc-
nan Smrt / y to wsse odkudž ta
obogj Smrt pocházý, wvedl.

Gakžby tjm potomkowě Adamowi
winní byli ?

Wssickni Lidé po pá-
du

Dic, velim, unde ista corruptio, &
quæ ejus causa sit?

Primus homo Adam in perfecta Sanctitate & innocentia conditus & constitutus, Diabolo autore se-ipsum voluntariè sine ulla coactione per transgressionem divini præcepti à Deo avertit.

Quid inde evenit?

Hoc ipso in se & omnem progeniem suam ac universū genus humanum temporale & æternam mortem, adeoque omne id, unde hæc utraq; mors oritur, derivavit:

Quomodo posterì Adæ hujus mali rei esse possint?

Omnes enim homines post lapsum

lapsum Adę naturaliter pro-
pagati cum mortalitate & pec-
cato concipiuntur & nascun-
tur.

Quali cum peccato?

Non solum cum fragilitate
& imbecillitate carnis, sed im-
primis etiam cum interiore
labe & corruptione totius ho-
minis & omnium virium ejus

Quomodo hoc notabo?

Amisſa enim primavá suá
sanctitate, innocentia, & ju-
sticia jam est averſus ab omni
bono, sine timore DEI, sine
fiducia in DEUM, subjectusq;
peccato & innatae malae con-
cupiscentiae.

Num. a. hoc aliquid incom-
modat?

Pluri-

du Adamowu / přirozeně serodj-
ce / s smrtedlností a s hříchem se
počijnagj a rodj.

S gakhm to hříchem?

Netoliko s křehkostí a nesta-
tečností těla / ale obzwláštěně s
wnitěnj po sřkwrnau / a nakaže-
njm celého člowěka / a wssch
mocy geho:

Počem to poznám?

Že potratiw prwotnj swau
Swattost, newinnost, a spra-
wedliwost / gž odwrácen gž ode-
wssého dobrého / gest bez bázně
Božj / bez důwěrnosti k Bohu / a
podmaněn hřichu y přirozeně
zlé žádosti.

Eof pak to sřkodi?

Weli-

Welice : Ten zagiste hějch
přirozený/gakž w Pravdě gest/
a sam w sobě zůstává hějch; tak
také přináší s sebou rosechném
kterýž se skrze Křest a Ducha
Svateho znorou nerodí/ hněw
Boží/a tak druhau Smrt a vě-
čné zatracení.

**Artýkul Pátý / o swo-
bodné vůli/ aneb sobě
volnosti člověka.**

[Slyšim co o skáze naší wypra-
wuges; Powěz také] idalíž gata
swobodná vůle k dobremu při Člově-
ku pozůstata?

Má

Plurimum; Hoc enim peccatum Originis, quemadmodum in sese est, & manet peccatum, ita etiã affert secum omnib⁹ qui per Baptismũ & Spiritum Sanctum non renascuntur, iram Dei, atq; sic secundam mortem, & æternam damnationem.

ARTICULUS V. DE LIBERO ARBITRIO

HOMINIS.

[Audio, quid de corruptione nostri referas; Dic etiam]

Num aliqua libertas Voluntatis ad bonum in homine supersit?

Habet

Habet homo suam aliquam
libertatem ad efficiendam ex-
ternam, civilem, disciplinam,
& iustitiam, in ijs, quæ rationi
subiecta sunt: ita ut homo in
eius- modi operibus, ratione,
iudicio, & voluntate utens in
quovis proposito suo divinam
legem impugnante excusatio-
nem coram Deo prætere-
nequeat.

Quid verò potest in reb. Salutem
Spectantibus ?

Non habet vim sine Spiri-
tu Sancto, ut possit iustitiam
DEI, sive iustitiam Spiritua-
lem efficere.

Cur ita ?

Animalis enim homo non
perci-

Ma člověk svou nákatu
svobodu k vykonávání řádů a
spravedlnosti světských : tak
aby v takových skutcích rozu-
mu, sandu, a vůle své užívage/
ve vsselickém předsevzetí svém
před Bohem výmluvy mjeti
nemohl.

Co pak v Spasitelných věcech ?

Temá moci bez Ducha swa-
tého/aby mohl spravedlnost Bo-
ží/anež Duchovní vykonávati

Proč to ?

Nebo tělesný člověk nechá-
pá těch

pá těch věcí které saú Ducha
Božího: Ale taková sprave-
dlnost duchovní bývá w síd-
cích/řdyž to sřze Slovo Boží
Duch Swatý se přigýmá.

(✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠)

Artýkul Sfesty/ o Pů-
vodu/přijčině/a we-
líkosti hřicha.

[Vznávám že gť to hřicha vci-
nek:]ale powěz řdo gest příčina hřicha?

Pán Bůh gest Stwořitel a
zachowawatel přirození/wřřak
přjcinau hřicha není.

Řdopat?

Wůle zřých / totižto Šábka a
lidj bezbožných.

Kte-

percipit ea, quæ sunt Spiritus
DEI; Sed hæc Spiritualis ju-
stitia fit in cordibus, cum per
Verbum DEI Spiritus San-
ctus concipitur.

(✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠)

ARTICVLVS VI. DE
AUTORE, CAUSSA, ET
magnitudine peccati.

[Agnosco id-ipsam esse effe-
ctum peccati id tamē referas]

Quis caussa sit peccati?

Tametsi Deus sit creator &
conservator naturæ, tamē pec-
cati caussa non est.

Quis ergo?

Voluntas malorum, videli-
cet, Diaboli, & hominum im-
piorum.

¶ Quo-

Quomodo hoc évenit?

Dum non adjuvante DEO
á Domino DEO se avertit.

Habes testimoniann

Ita hac de re Christus Do-
minus in Evangelio D. Johan-
nis 8. v. 44. ait: Cum Diabo-
lus loquitur mendacium ex
suo proprio loquitur, nam
mendax est & pater menda-
cij.

Cum peccati autor Deus non
sit, quid de peccato sentis?

Primum, quód omne pecca-
tum DEO & perfectæ ejus san-
ctitati & justitiæ omnimodé
vehementer sit adversum.

Unde hoc scis?

Quia contra legem vel
præce-

Kterak to pocháší?

Když od pána Boha nemj-
wá pomocy / odwracuge se od
pána Boha swého.

Más toho Sředecwí?

Tak o tom Krystus Pán w
Ewangeliūm Swateho Jana
w 8. Kap: v 44. mluwj: Když
šábel mluwj / z swýho wlastního
lež mluwj / nebo šháť gest, a O-
tec šzi.

Poněwadž hřicha Bůh přičina není/
co oněm smegššis?

Toto dvě.

Předně že hřich wšeligatý
Bohu a dokonalé ge° Swatosti
š wšeligat welice odporný.

Odud to znáš?

Poněwadž proti šákonu / a v

C ů štano-

stanowenj Božjmu gest / a štu-
tek Božj russi.

Co druhé o tom hějchu smegššiss ?

Že z té přjčiny Pán Bůh ge-
dnoho každého / kdožby w Kry-
sta Pána / a w něm dokonalého
spaseni včasťen nebyl / pro hějch
geho wěčně zamitá a zatracuge.

Odkud to wišs ?

On sám nám tu gista wůli / a
nepróměnitelnau Sprawedl-
nost swau, w zákone přikázanj
swých vřazowati račj.

(✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠)

Artyful Sedmý / o Zá-
konu přikázanj Bož-
ských.

Budu

præceptum DEI est, & opus
DEI destruit.

Quid alterum de peccato pro-
nuncias?

Quódeam obcausam DE-
us unumquenq; , quisquis
Christi Domini & in ipso per-
fectæ salutis non esset parti-
ceps, propter peccatum ejus
æternum abjiciat & conde-
mnet.

Unde hoc scis?

Ille-ipse DEUS hanc immo-
tam suam voluntatem & im-
mutabilem justitiam in lege
præceptorum suorum nobis
ostendit.

(✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠)

ARTICULUS VII. DE
LEGE PRÆCEPTORUM DIVINORUM

Quæram igitur ex te de Lege, quis
eam promulgarit?

Deus omnipotens, ideoq;
lex est æterna & immutabilis.

Cur data est Lex?

Non solum ad conservan-
dam probitatem, honestamq;
ac externam disciplinam in-
ter omnes homines in hac
temporali vita; verum præ-
cipue & in specie ad ostenden-
dam nobis magnitudinẽ pec-
cati & reatus nostri.

Cur hac re sit necessum?

Ut hinc agnoscamus, cum
delicta & quoslibet interiores
ac exteriores defectus nostros,
tum etiam adversus peccata
nostra iustam iram DEI & æ-
ternam

Budu se tedy tebe y hned práti o Zákonu
kdo gest gen wydal?

Bůh Wssemohancý / a gest
wěčný / a neproměnitelny.

Proč dán gest?

Netoliko pro zachowání sle-
chetnosti // a ctného dobrého ze-
ronitěního obcowání mezy wsse-
mi lidmi, w tomto časném žiw-
tě: Ale předně a obzwláště
pro ukázaní nám welikosti hěj-
cha / a prowinění nasseho.

K jaké potřebě?

Abychom tudy poznali / jak
hějchy a nedostatky nasse wsseli-
ké / zeronitění y zeronitění: tak ta-
ké na hějchy nasse, Sprawedli-
wý hněw Boží / y wěčné zatra-

E iij

cenij

cenj následugýcy.

Co z toho pochází?

W bezbožných zauffaný/a postupa Pána Boha; a w Synech Božjích / skrze milost Ducha Swatého / pravá straussenost Srdce.

Co ta straussenost působí?

Toto třé (1) skraussenau Bázeň Boží/ (2) též vstawičnau a opravdowau nenáwist wsseligatého hřicha a nedostatku wnitřního y zewnitřního (3) a podlé toho opravdowau a srdčnau žádost / k dogití w Krystu Pánu Wykupiteli/složeneho spasení.

Co gest

ternam damnationem hinc
promanantem.

Quid hinc oritur?

In impiis quidem consternatio & contemptus DEI; in Filijs DEI per gratiam Spiritus Sancti vera cordis contritio.

Quid isthæc contritio operatur?

(1) Timorem DEI in corde
(2) itemq; perpetuum & apertum odium adversus quodvis peccatum & defectum cum interiorem tum exteriorem (3) cumq; hoc verum & ardens desiderium consequendi repositam in CHRISTO Domino, Redemptore nostro salutem.

C v Quid

Quid est salus illa?

Remissio peccatorū, libera-
tio, á maledictione legis, & Ira
DEI, á morte æterna & pote-
state Diaboli, reconciliatio
cum DEO, justificatio & san-
ctificatio, quæ est participa-
tio Spiritus Sancti, & hære-
ditas vitæ æternæ.

[DE GRATIA DEI]

Quid ergo dicam?

Concluserit Deus omnia sub
peccatum, ut omnium mise-
reatur. O profunditatem di-
vitiarum & Sapientiæ & sci-
entiæ DEI, quàm sunt inscu-
tabilia iudicia ejus, & investi-
gabiles viæ ejus! Rom: II. v.
33. Gra

Co gest to Spasenj ?

Odpusttění hříchů / vysvobo-
zenj od zlořečenj Zákona a
hněwu Božího / od smrti věčné
a moci ďábelské / smjření s Bo-
hem / ospravedlnění a posvěce-
ní / genj gest, včastenství Du-
cha Svatého / a dědictví živo-
ta věčného.

[O Milosti Boží.]

Co tedy dím ?

Zavřel Bůh vřesčky pod
hřích aby se naděššemi smilo-
val. O hlubokosti Bohatství
y moudrosti / y umění Božího
gak sau nespitadlnj Saudoré-
geho / y nemystřitedlné cesty ge-
ho. Řijm; II. v. 33.

C vj

Mi-

[Milosti Boží tedy stogýme.

Pověz co gest to dobrého?

W časném y věčném věku
neřkonáše.

W tomto věku. Milost Boží co dobrého
činí?

Ospravedlníge nás a do Cýr-
kwe vřodj.]

Artýkul Dřmý / o O-
spravedlnění člově-
ka před Bohem.

Co gest ospravedlnění Člověka
před Bohem?

Gest počtení a vyhlášení
Božské hřisnosti kagjého za
newinného / Swatého a Spra-
wedlivého. **Gat**

[Gratia igitur Dei stamus.
Verum tu dic, quale hoc bonum
sit?

In hoc & futuro seculo in-
finitum.

In hoc seculo gratia Dei quid bo-
ni operatur?

Justificat, & in Ecclesiam
introducitur.]

ARTICULUS VIII. DE JUSTIFICATIONE HOMINIS CORAM DEO.

Quid est justificatio hominis
coram DEO?

Reputatio & pronuntiatio
divina peccatoris poeniten-
tis pro innocente, Sancto &
justo. Quo-

Quo-

Quomodo ad illam homines per-
veniunt?

Non proprijs viribus, me-
ritis, & operibus suis: sed gra-
tis ex mera gratia divina pro-
pter solum Christum Domi-
num per fidem in sanguine
ejus.

Quomodo hoc fit?

Cum per gratiam Spiritus
Sancti corde, sine ulla dubita-
tione credunt, quod Deus se-
cundum fideles suas promis-
siones sibi omnia peccata re-
mittat, seq; in gratiam reci-
piat propter redemptorem &
Salvátorem JESUM CHRISTUM

Acquiescit n' Deus in illo:
Omninó, Ille enim integrá
&

Sak k tomu lidé přicházejí?

Ne vlastními možnostmi/
zásluhami a skutky svými : ale
darmo z paubé milosti Božské/
pro samého Krysta pána Krze
Wjru we Krwi geho.

Kterak se to děje?

Když Krze Milost Ducha
Svateho srdečně a nepochybně
věří / že Bůh wedle věrných sli-
bůw svých, jim hříchů gich wse-
liké odpouští / a že na milost při-
gijmá / pro Wykupitele a Spa-
sytele Bezísse Krysta.

Přestávali Bůh na něm?

Také gest : Nebo on celým
a do-

a dokonalým poslušenstwým
swým / a smrti swau ohawnanu a
newinnau za hřichy wssého swě-
ta dosti učinil / očemž Apostol
Páně Swatý Pawel (k Řjim:
3. 4. Kapitolach) sširoce píše.

Proč Bůh na Krystu což se ospravedl-
nění tagichch dotýče přestává?

Že věřící člověk, gsa Krze
Wjru opravdowě včasten Kry-
sta / gest také w něm včasten
wssj Swatosti, Sprawedlno-
sti / kterauž Krystus Pán pro ně-
ho a za něho mjtí a vyplniti rá-
čil / a kterauž gemu gakožto Au-
du swému přiwlastňuje.

Wjra

& perfectá suá obedientiá ,
mortéq; suá horribili atq; in-
nocuá pro totius mundi pec-
catis satisfacere dignatus est,
quemadmodum hac de re D.
Apostolus Paulus (ad Rom, 3
& 4) pluribus scribit.

Cur Deus in Christo, quo ad justi-
ficationem pœnitentium,
acquiescit?

Homo enim qui credit, per
fidem veré particeps factus
Christi, etiam simul in eo par-
ticeps fit universæ sanctitatis
& justitiæ, quam CHRISTUS
DOMINUS propter ipsum &
pro ipso habere, & implere
dignatus est, quamq; ei, tan-
quam membro suo appro-
priat.

Fi.

Fides igitur magnum habet
Encomium.

Equidem : Nam hanc ob
causam Fides imputatur, &
adscribitur omni credenti ad
perfectam iustitiam ; & pro-
pter talem ejus in Christo per-
fectam iustitiam, donatur i-
psi vita æterna, cujus pign⁹ est
Spiritus Sanctus ; sicut con-
firmat id Christus Dominus
in Evangelio D. Jo: 6. Amen,
amen dico vobis, qui credit in
me, habet vitam æternam.

Quâ ratione verò fidem istam
acquirimus?

Institutum est ministerium
docendi & prædicandi San-
ctum Evangelium, ac admi-
nistran-

Wjra tedy welikau chwalu má?

Owšem : Nebo se pro gij
oznámenau pějčinu Wjra pějč-
tá/a přepisuje každemu wěš-
mu k dokonalé Sprawedlnosti/
a pro tazowan geho w Krystu
dokonalau Sprawedlnost / dá-
wá se gemu wěčný žiwot / geho
zawdawek gest Duch Swatý/
gakžto wgiffuge Krystus Pán
w Ewangeliium Swatého Ja-
na w 6. ý 47. Gistě gistě pra-
wjm wám / kdo wěří we mne
má žiwot wěčný.

Gat pak takowě Wjry nabhwámei

Nakžena gest od Boha slu-
žebnost wčenj a kázanj Ewan-
gelium Swatého/a posluhowá-
nj

ní wolebných Swátostj / Krze
něž gačo Boží nadržené prostě d
ky/dáwán býwá Duch Swatý/
kterýž Wjru Spasytelnau kdej
koli/a kdyby se koli pánu Bohu
ljbílo/působj/ w těch lidech kte
říž poslauchaj Swatého E-
wangelium.

Cjemu to Ewangelium wči?

Že Pán Bůh ne pro nasse ně
gaké zásluby : ale pro samého
Krysta pána/wsecky ty, kteříž
w Krysta wěří, na milost při-
gijmati/ge osprawedlnowati / a
Duchem swým Swatým k ži-
wotu wěčnému poswěcowati
ráčí.

Zoho poswěcení gaký gest cěl?

Abychom začátečně swatý byli/
a vmj-

nistrandi Sacramenta, quæ
tanquam per media divinitus
instituta, donatur Spiritus
Sanctus, qui fidem salvificam
ubicunq; & quandocunq; Deo
visum fuerit, efficit in ijs, qui
audiunt sacrum Evangelium.

Quid docet Evangelium?

Deum non propter nostra
aliqua merita, sed propter so-
lum Christum Dominum,
omnes illos, qui in Christum
credunt in gratiam recipere,
justificare, & Spiritu suo San-
cto ad vitam æternam sancti-
ficare.

Sanctificationis istius qui sco-
pus est?

Ut inchoatè sancti simus,

&

& morientes omnibus pravis
cupiditatibus carnis, jamq;
Deo viventes in dies magis ac
magis recuperemus primam
illam per Adamum amissam
sanctitatem, quam in vita æ
terna demum perfectè conse
quemur.

Quid de inchoata sanctitate sentis?

Hæc duo.

Primum, quia in hac vita
perfecta non est, si quidem ad
mortem usq; in nobis perma
nent multi defectus & infirmi
tates, atq; ita etiam multa de
licta, pro quibus indefinenter
oramus, dicentes, Remitte no
bis debita nostra.

Alterum, quia non sumus
nec

a vsmřagjce vssedilým zlym ža-
doskem těla gř; Dobru živi gřau-
ce/ zase roždy a roždy nabýwali
oné prouh; Adamem potracené
Swatrosři/ kterěj teprwa dog-
deme w žiwote věčnem dok-
nále.

Co o Svatošti začátečně smysliť?

Toto dvě:

Gedno / že w tomto žiwotě
dokonalá není. / proto že až do
Smrti zůstáwagj w nás mnozý
nedostatkowé a nemožnosti / a
tak y mnohá prowiněnj / za kte-
ráž se wstawicně Modljme říka-
gjee : Odpušt nám naše winy.

Druhé že nejsme, a býti
nemů-

nemůžeme před Bohem do-
nále Swatj / tau nassj w nás
Duchem Swatým začatau
Swatosti.

Máš toho gistotu?

Owssem: Taková řeč gest
Krysta w Ewangeliu Swa-
tého Lukáše w 17. § 10. Když
včinite wšsecky věci kteréz pří-
kážany san wám / řcete; Služe-
bnícy gsine nehodní. A Swa-
tý Jan w 1. Kan: 1. § 8. Dž-
meli že hějchu nemáme / sami se
swodíme / a prawdy w nás není.
A Swatý Dawid modl se řka
Newcházeť Pane w Saud s
Služebníkem swým / nebo před
tebau nebude sprawedliwý ni-
žádný člověk. Žalm 142. § 2.

A pro

nec esse possumus coram Deo
perfecte Sancti nostra illa per
Spiritus Sanctum in nobis
inchoata sanctitate.

Habes testimonium.

Talis est sermo Christi Do-
mini in Evangelio D. Luc: 17
v. 10. Cum feceritis omnia,
quæ præcepta sunt vobis, di-
cite; Servi inutiles sumus. Et
1 Joh: 1. v. 8. Si dixerimus,
quod peccatum non habemus
nos ipsos fallimus, & veritas
in nobis non est. Et S. Da-
vid orat; dicens; Ne intres
Domine in iudicium cum ser-
vo tuo quia non justificabitur
in conspectu tuo ullus homo,
Psalm: 142. v. 2.

D

Qua

Quapropter ut suprá dictum
est, iustificatio nostri coram
Deo tantum in solo Christo
Domino posita est & solá fide
acquiritur.

Etiam n. Veteres ita docuerunt?

Etiam.

Beatus enim Ambrosius
hunc in modum scribit; Hoc
á Deo constitutum est, ut qui
in Christum credit, saluus sit
sine operibus solá fide, gratis
consequendo remissionem
peccatorum.

(卐 卐 卐 卐 卐 卐 卐 卐)

ARTICVLVS IX. DE
FIDE.

De

A protož gaž; z swrchu ozna-
meno / osprawedlněný nasse před
Bohem / toliko w samém Kry-
stupánu gest / a samau wěrau se
dosahuge.

Takeli pat tat statj Dicowě věili ž

Také :

Ambrož; zagistě Swatý takto
o tom pisse; To od Boha vlože-
no gest / aby kdo w Krysta wěřj
spasen byl bez škacků, samau wě-
rau / darmo hějchů odpustěný
nabýwage.

(✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠)

Artykul Dewatý / o
Wěte.

D a O sprac-

[O osprawedlnění z Wjry w
Krysta obssjrně sem skysseł; rád
wskyssem co mi o té Wjře/po té y
o dobrých skutcích powijs:]

Powěz tedy nyní o Wjře Spasyt
dlu/Co gest?

Když člowěk netoliko wěří
že Bůh gest/a že to wssě což nám
w slovu swém Swatém ozna-
mowati a slihowati ráčj, prawé
gest: [čemuž y dāblowé wěří a
česau se/Jakub 2. v 19] Ale ta-
ké skrze Ducha Swatého Srd-
cem dauřfá / že milostiwj sli-
howé Wšsfej / o odpusscěnj
hějchů a Spasěnj wěčném/ged-
nomu každěmu w Krysta Pána
wěří.

[De justificatione per fidem
in Christum prolixé audivi :
cum desiderio audiam, quid
mihi de illa fide, & bonis ope-
ribus dixeris.]

Dic igitur modo de Fide salvifica,
quid sit ?

Quando homo non tantúm
credit esse Deum, & omne id
quod in sancto suo verbo no-
bis annunciare & promittere
dignatus est, esse verum [quod
& Diaboli credunt & contre-
miscunt Jac: 2 v 19.] sed eti-
am per Spiritum Sanctum cor-
de confidit, quod gratiosæ pro-
missiones divinæ de remissio-
ne peccatorû & salute æterna
unicuiq; in Christû Dominû

D 3

cre-

credenti factæ, ad se etiam in
specie pertineant; & quod jux-
ta promissiones illas æternus
Deus non solum alijs peccato-
ribus, sed & illi ipsi etiam pro-
pter Christum Dominum pec-
cata remittere, ac in gratiam
recipere, Spiritu suo Sancto
ad vitam æternam sanctifica-
re velit.

Quid boni habet fidelis homo ex
promissionibus divinis?

Primum, illis ipsis de sua
ad vitam æternam electione,
& certa in Christo salute sese,
quantum maximè potest, fir-
miter certiores reddit.

Dein, per talem cordis ad
Deum fiduciam superat o-
mnes

roějčymu včinenj / k němu také
obzvoláštěně přimaležegj : A že
podle takowých slibů, Bůh ro-
činy / netoliko giným hřejššíkům /
ale y gemu také samému pro
Krysta Pána hřejchy obpausťe-
ti / gchona milost přigijmati / a
Duchem swým Swatým k ro-
čnému žiwotu poswěcowati ra-
čj.

Co dobrého má těchčj Člowěk a sli-
bů Bohjch ?

Toto dvě :

Předně / gjmi se o swém k ži-
wotu ročnému zwoleň / a gi-
stém ro Krystu Spasenj pokudž
negwýs mážje pewně wgistuge.

Druhé / tež krze takowau
srdečnau k Bohu Wiru neb
důwěrnost / přemáhá wsseli-

ka potuſſenij / docházy obziru-
gleyho potěſſenij a potoge s Bo-
hem / k němuž se vſtá dauffán-
liwě wolage / Otče, Otče.

Čim toho pogiffugeſe?
Tak di Swaty Apoſtol k
Ržymanům w 5. ý 1. Protož
oſprawedlněnj gſauce z Wiry/
pokog máme s Bohem ſrzepa-
na naſſeho Geziſſe Kryſta / ſrze-
něhož přijſtup máme ſrze Wjru/
k miſoſti této / w nižto ſtogjme,
a chlubjme ſe naděgj ſláwy Sy-
nů Božjeh.

Co o Wiſe ſmegſſiſ?
Toto dvě:
předně / že ona buď mdlá
aneb ſylná wždyckny přigjma
Kry-

omnes tentationes, acquirit, vi-
vificam consolationem, & pa-
cem cum DEO, ad quem con-
fugit, confidenter clamans,
Abba Pater.

Quomodo id confirmas?

D. Apostolus Rom: 5. v. 1.
dicit, Justificati igitur ex fide
pacem habemus cum Deo per
Dominum nostrum Jesum
Christum, per quem habemus
accessum in fide ad gratiam
hanc, in qua stamus & gloria-
mur in spe gloriæ filiorum
DEI.

Quid igitur de Fide sentis?

Hæc duo.

Primū, quod illa sive sit infir-
ma sive firma sēper aprehēdat

D 5 Chri-

Christum Dominum, cum
omnibus beneficijs ejus, atq;
ita homini credenti affert re-
missionem peccatorum, re-
conciliationem cum Deo, ju-
stificationem, regenerationē
per Spiritum Sanctum, & vi-
tam æternam.

Cur ita loqueris?

Quia ille ipse Dominus se-
se nobis donat sub hac unica
conditione, si tantū corde
in ipsam credamus, & ei con-
fidamus.

Quod habes alterum de Fide?

Quod talis fides non est nec
esse potest in homine mortua
sed indefinenter operatur no-
vam & æternam vitam, mor-
tifi-

ma Krysta Pána seřssim geho
dobrodinjm / a tak přinássi člo-
wěku wěčjcy mu / Krze wčasteni
stwj Krysta Pána / odpustěni
hějchů / smjření s Bohem / ospra-
wedlněni / znorou-zrozeni w Du-
chu Swatém / a žiwot wěčný.

Proč tak mluwíš ?

Že sám Pán sebe nám daruje / pod
tau gedinau wegmjnkau ; gest li
žetoliko w něho Srdcem wěč-
me, a dauffame.

Ca druhého gest :

Že takowa wjra nemůž byti při
člowěku mrtwa / ale wstawičně
působj nowý a wěčný žiwot / mr-

D v j twj

troj wsseliké zlé žádosti člo-
wěka / zapaluge srdečné milo-
wánj Pána Boha, a bližnjho.

Gat 10?

Strze Lásku / po čemž gako
strom po owocy poznána býwá.
A Summan/gakoz ohen bezhor-
kosti/a Slunce bez blestu / tak y
Wjra prawá a Krysta wčastná/
bez mnohých dobrých Swatých
skutků nikoli a nikdy býti nemůže

Artykul Desaty/ o do- brych skutcích.

Powěť mi také giž o dobrých skut-
cích křečj gsau?

Kterěž Bůh w swém slowu při-
kázati ráčil/a kterěž z wjry pra-
wé

tificat omnes pravas hominis
cupiditates, accendit in corde
dilectionem DEI & proximi.

Quomodo?

Per charitatem, unde tan-
quàm arbor ex fructibus co-
gnoscitur; sicut enim Ignis
absq; calore, & Sol absq; splen-
dore: ita etiã vera fides, absq;
multis bonis et Sanctis operi-
bus penitus nūquã esse potest.

(✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠)
ARTICULUS X. DE
BONIS OPERIBUS.

Dic jam mihi de bonis operibus,
quæ illa sint?

Quæ Deus in verbo suo
præcepit, quæq; ex fide vera
profi-

proficiſcuntur, & ſunt fructus
Spiritus Sancti, ad Gala: 5.

¶ 22.

Quid agunt, deſtituti Spiritu
Sancto?

Omne id, quacunque ratio-
ne coram oculis hominum
ſpecioſum & bonum eſſe vi-
deatur coram Deo abomina-
bile, & odioſum eſt, & pecca-
tum manet, ſecundum dictum
Apoſtoli ad Rom: 14. v. 28.
Quidquid non eſt ex fide, pec-
catum eſt. Et ad Heb: 11. v.
6. Sine fide impoſſibile eſt
placere Deo.

In quibus igitur proprie fiunt
bona opera?

In ſolis Filijs Dei, qui per
fidem

wé pocházegj / a gſau Owoce
Ducha Swatého z Galatům w
5. v. 22.

Co činí lidé Ducha Božího prázdni?

By gatkoli před očima lid-
skýma krásné a dobré se býti zdá-
lo / před Bohem ohavné a ošklí-
vé gest / a hříchem zůstává :
rozdle řeči Apostola z Říma-
nům w 14. v. 23. Cožkoli w ne-
nj z Wjry, hřích gest. A z Žid:
w 11. v. 6. Bez Wjry nezle se
ljbiei Bohu.

W kterých rebj vlastně se dějí do-
bří skutkové ?

W samých SMILECH
BOŽÍCH / kterjž skrze
Wjru

Myru w Krysta/wssech dobro-
dinu geho / a celeho spaseni do-
chazegj / a wedenj gsauce Du-
chem Bozym/cimj a zachowawa-
gjo wse, coz gest Buh w slo-
wu swem prikazati a ustanowi-
ti racik.

Kde to slovo mäs?

V Ezechyele proroka w k. 20
v. 19. W prikazanich mych chod-
te, abyssce ge činili. A w E-
wangelium Swateho Matau-
sse w 15. v. 9. Nadarmo! mne
ctj / pčje Vcenj a ustanowenj
lidstá.

Ljbiš se dobri skutkové Bohu/a proč?
Ljbiš se/ale ne pro wlastnj
hodnost

fidem in Christum omnia beneficia ejus, & universam salutem, id est, justificationem, & renovationem consequuntur, ductiq; Spiritu Dei faciunt, & servant, quidquid Deus in verbo suo præcepit & constituit.

Ubi illud verbum habes?

Apud Ezechielem Prophetam; c. 20. ψ . 19. In præceptis meis ambulate, ut faciatis ea. Et in Evangelio D. Matthæi 15. ψ . 9. Frustra me colunt, docentes doctrinas & traditiones hominum.

An & cur placeant opera bona
Deo?

Placent, verum non propter

pter propriam dignitatem &
perfectionem eorum; [nam
in illis prorsus non reperitur,
secundum verbum Prophetæ
Jesaiæ 64. v. 6. Tanquam
pannus menstruatae omnes ju-
stitiæ nostræ.] sed propter
unicum Christum JESUM in
persona vel homine illo, qui
prius à Christo Domino per
fidem in illum justificatus, &
Deo acceptus redditus est.

Quomodo homo placet Deo?
Quando credit hæc tria.

Primó, quod remissionem
peccatorum, reconciliationem
non consequamur, nisi tan-
túm ex gratiá DEI, gratis pro-
pter solum JESUM CHRISTUM
& per

hodnost a dokonalost gegich
[neb se při nich nenachází/ podle
wyznání Jacassowa w 64. v 6
Gak rauchu necisté ženy wisse,
čny spravedlnosti nasse:] Ale
pro samého Krysta Gejisse / při
Osobě neb člověku / kterýž prve
Pánem Krystem Krze Wjru w
něho ospravedlněn / a Bohu lj.
bezny učiněn gest.

Kterak se lbi Bohu Člověk

Když větší toto tré:

První / že odpustění hři-
chů / Ospravedlnění / a po-
swěcení / nedochází než to-
liko z milosti BOŽI darmo
pro samého Krysta Gejisse /
Krze

ſtrze Wjru w něho. Rjím: 3.24

Druhý/že ačkoliv znovu zro-
zený geſt Duchem Swatým/
wiſſáť že w tomto Swětě Žako-
na Božího dokonále naplniti
nikoli nemůže: Ale že při něm
geſt a zůſtává / gať weliká ne-
dokonaloſť a mdľoba w wiſe / y
w giných wiſſeligatých dobrých
ſkutcích / tať tať y mnohá pro-
winění a wnícění zlé nátkonno-
ſti a žádoſti / ginžto ſnažně od-
wolává w Duchu Swatém / a
za odpuſtění takowých ſwých
nedoſtatků a hříchů wſtawičně
proſý.

Třetí/že má a může ſtrze miľoſť
Boží / začjti nowý žiwot wedle
přiká-

& per fidem in ipsum.

Secundó, quodquamvis per Spiritum Sanctum regeneratus sit, tamen in hoc mundo legem implere prorsus nequeat; sed in ipso sit & maneat, cum magna imperfectio & imbecillitas in fide & omnibus alijs bonis operibus, tum etiam multæ transgressiones & interiores pravæ inclinationes & cupiditates, quibus per Spiritum Sanctum studiosè resistit, & pro remissione ejusmodi defectuum suorum indefinenter orat.

Tertió, quód debeat & possit per gratiam Dei inchoare novam vitam secundum præcepta

cepta divina, & quod ipse
cum omni sua inchoata quam
vis imperfecta obedientia &
bonis operibus placeat pro-
pter solum Dominum no-
strum Christum; Sicut dicit
D. Petrus 1 Cano: 2. v. 5
Offerte hostiam spirituales
Deo placentem per Jesum
Christum.

Quomodo renati bona opera
faciunt?

Cum alacritate & sine co-
actione voluntatem Dei faciunt
faciendo bona opera propter
dilectionem Dei & sanctam
ejus voluntatem, ad declaran-
dum suum erga Dominum
obsequium, & Charitatem
suam

príkázaný Božských / a že on y
wsselike geho začaté / ač nedok
nalé poslusenstwj / a doběj skut
kové / Bohu se libj toliko pro sa
meho Krysta pána. Gak o
dj Swatý Petř w 1. Kano: w 2.
† 5. Obětugte Oběti Ducho
wnj Bohu wzáctné přze Gejšse
Krysta.

Gak ge činj mowu-procenj

S ochotnostj a bez přinucenj
Božj wůli plnj, činjč dobré
skutky / pro milowánj Boha / a
wůli geho Swatě / pro dokázanj
ku pánu Bohu swému poslu
ssenstwj / a k bližnjmu své Lásť /
těž

tež pro wysvědčení před lidmi
dobrého svědomí a Wíry pra-
vé / kteráž toliko po dobrých
skutečných poznána bývá.

Povinni jsme tedy dobré skutky
činit?

Ovšem : a to pro Svatě
nás vykupení / pro přikázání
Boží / pro zachování Wíry a
dobrého svědomí / pro užití
časných y věčných pokut /
pro to důstojné nás w Kry-
stě roštěpení / pro dožití hoř-

re

suam erga proximum, ut &
ad testificandam coram ho-
minibus bonam conscientiam
ac fidem veram, quæ tantum
modo per bona opera cogno-
scitur.

Tenemur igitur bona opera
præstare?

Omninó; Et quidem pro-
pter nostri in Christo redem-
tionem, propter præceptum
DEI, propter fidem & bonam
pacatamq; coram Deo consci-
entiam retinendam, propter
evitandas temporales & æter-
nas pænas divinas; propter
nostram in Christo excellen-
tiam, & sacram inquisitionem,
ac propter consequendam ma-
gna in

gnam & copiosam remunerationem.

Quatuor quæram ex te, respondeas mihi velim;

Primum, cur inter reliquas causas asseris nos conservandæ fidei & bonæ conscientiæ causâ debere bona opera facere;

Nam intermissione bonorum operum, & commissione peccatorum contra conscientiam Spiritus Sanctus contristatur, & excutitur, & hoc modo fides cum vera DEI invocatione amittitur.

Quomodo huic assertioni locum dabo?

Omnino enim impossibile est, ut læto & tranquillo animo

né a weliké odplaty Božské.

Na čtenau wác se to tomo Arthru
li zeptám / odpowě; mi;

Předně / Proč mezi ginhni přičinami
prawis / že máme pro zachování Wiry
a dobrého Swědomi před Bohem,
dobré skutky činiti?

Že opausstěním dobrých
skutků / a dopausstěním se hě-
chů proti swědomi Duch Swa-
tý se zarmucuje a vyhání / a tu-
dy potracuje se wjra / a pravě
w zynání Boha.

Gal tomu místo dáti mohu:

Nebo nikoli možná wěc není /
aby tě weselau a spokojenau my

E ſ

slu Boha důvěrně a dauffanli-
vě rozývati mohli / kteří powo-
lagýce zlym žádostem / hře-
chu se chtě a věda dopaustěgi a
raněné zle svědomi magý ;

Máls toho důvod w Písmě :

Swatý Jan w 1. Kano: w
3. v. 21. Negmilegssý / gestli že
Srdce nasse nebude nás mýti z
čeho trestati / máme dauffanj k
Bohu / a začej ho kolinu prosýme
wezme me od něho / nebo přiká-
zaný geho ostějháme / a to co
gest genu libezného činíme.

Druhý gest

Takeli BVDH ty kterěž k osprave-
dlnění připustil / a omby zase zke-
tili

mo DEUM fiducialiter & confidenter invocare possint, qui indulgendo pravis cupiditatibus peccata volentes & scientes admittunt, & vulneratam malamq; conscientiam habent.

Habes auctoritatem in scriptura?

1. Joh: 3. v. 21. dicit Apostolus: Charissimi, si cor nostrum non condemnaverit nos fiduciam habemus ad DEUM, & quidquid petierimus accipiemus ab eo, quoniam mandata ejus custodimus, & id, quod placet illi, facimus.

Alterum est;

Etiā n. DEUS illos, quos ad justificationem admisit, si iterum peccaverint

E 3

rent

rent, punierit, & quā potissimū
pānā puniat in hoc mundo?

Ejus rei varia & innumera-
bilia exempla ab initio, mun-
di & etiam num extant. O-
mnium verō pānarum divi-
narum in hac vita gravissima
est quando Deus peccatum
peccato punit immittens
in peccatores propter contu-
maciam eorum, præsertim
verō propter contemptum Ver-
bi ejus ac voluntatis in eo pa-
tefactæ, Spiritum erroris &
obtenebrationem cordis, ut
non inquirentes sedulo & sin-
cerē veritatem DEI & salu-
tem animarum suarum, in pec-
cato

šli trestat / a gatan negtější pokutau na
Swětě treste?

Toho příkladové od počát-
ku Swěta, y také nynj gsauroz-
ličnj a nesjlnj. Ale mezy poku-
tami Božskými w tomto živo-
tě ta negwětší gest, Když Bůh
hějch hějchem pokutowati ráčj:
dopauštěge nahějšnjky pro vr-
puenost gich / a rozlássě pro po-
tupu Slowa swěho / a wůle w
něm oznámeně / Ducha swedenj
a zatměnj Srdcý gegich / aby
newyhledawagjce snažně a v-
přjmně prawdy BOŽJ / a
Spasenj Dussý swých / w hěj-

chu a

chu a zatracení svém se rozmá-
hali.

Takli se tedy Bůh ro Písmě o
tom ozval?

Skrze Swatého Pawla 2.
k Tesſa: w 2. v 11. Protož po-
mle gím Bůh mocného činitele
bludůw/aby wěřili kři/a odsau-
zení byli wſſickni/kteříž newěřili
pravdě/ale powoľowali nepra-
voſti.

Který toto geſt,

Proč giſtiſs/je pro dogiti odplaty Boží
dobré skutky činiti máme/Idali
oni co zaſluhuji?

pán odplatu zamluwíl ne pro
gich wlaſtní hodnoſt a dopo-
nałoſt/

cato atq; exitio suo magis ma-
gisq; in gravescant.

Itane aliquando in scriptura prore-
status est Deus?

Per D. Paulum [2. Thes. 2.
v. 11.] Quapropter mittet il-
lis Deus efficaciam erroris, ut
credant mendacio & conde-
mnarētur omnes, qui non cre-
diderunt veritati, sed consen-
serunt iniquitati.

Tertium est,

Cur asseris propter consequendam
apud DEUM remunerationem bona
opera est facienda, num igitur il-
la aliquid merentur?

Deus bonis operibus no-
stris non propter propriam il-
lorum dignitatem et perfecti-

¶ v onem

onem, sed propter Christum
Dominum cuius membra su-
mus, ex gratia promittere di-
gnatus est: nos enim propter
promissionem ipsius, remu-
nerationis istius in hac & æter-
na vita secun- ū n militiam
nostram certè participes futu-
ri sumus.

Potes te Sacrá scripturá certi-
orem redere?

I 5 Sam: 2.
2 Reg: 5. 2. ¶ 30. Qui hono-
rat me, honorabo eum. i.
Tim. 4. ¶ 8. Pietas est ad o-
mnia utilis, & habet promis-
siones præsentis ac futuræ vi-
tæ.

Quartum est.

Quid

nalost/ale pro Krysta Pána ge-
hož audowé gsme. A pro za-
slibenj geho my takowé odpła-
ty w tomto y w wěčném žiwotě/
podlé rytěrowání nasseho / ko-
nečně aučastnj budeme.

Můžes se a Pisma Swatého tím
vgistiti?

I { Sam: } 2. v 30. Kdožkoli
{ Král: } wetj mne/poctjmě y gáho. 1.
Tym. 4. v 8. Pobožnost ke
wssemu gest užitečná/a má y ny-
něgšsýho y budaucýho žiwota
zaslibenj.

Stworě gest toto.

To smy,

Co smyslis o poctivém obcowání lidí
anowu nezrozmých?

Není než toliko částka Zá-
kona Božího / o zewnitřnj sprá-
wedlnosti Člowěka / a etném
šlecherném obcowání mezy lid-
mi. Což Swatý Pawel k Žid-
9. v 20. nazývá / Sprawedlnos-
ť Těla, proto / že gi y těl šly
člowěk bez Ducha Swatého / a
wonitěnjho obnowenj / wykona-
wati může / skutky zewnitřnjmi /
wedle Zákona Božího.

Máme li gi pak ač není wlastnj Syni
Božjch / a nemůžeme spůsobem po-
křtečstw na nj wstěnauti / wšickni na-
pořád a wlastně pak w Cerkwi Boží
bedli-

Quid sentis de honesta conversatione hominum non renatorum?

Non est nisi particula quædam tantum legis DEI de externa iustitia hominis & honesta atq; ingenuâ conversatione inter homines, quam D. Paulus ad Heb. 9. & 10. appellat iustitiam carnis, ideo quod animalis homo eam sine Spiritu Sancto & interna renovatione, operibus externis juxta Legem Dei efficere possit.

Obligamur ne, autem quamvis non sit propria filiorum DEI, ideoq; etiam nemo illi, more Hypocritarum confidere debeat, in unum omnes potissimum in Ecclesia Dei istam

istam iustitiam diligenter & accurate observare?

Obligamur, & quidem

1. Cum primis propter severum mandatum DEI in lege naturali & scripta ad omnes omnino homines directum.

2. Propter evitandas pænas, ut æternas, ita etiam temporales & corporales, quibus secundum ordinationem DEI quilibet Magistratus apertis transgressores Legis divinæ & bonæ disciplinæ debitâ cum severitate punire debet.

3. Propter conservandam pacem publicam & laudabilem conversationem humanam.

bedlivě a suasně zachová-
vati?

Máme, A to

předně / pro přesný rozkaz
Boží v Zákoně přirozeném a
psaném ke všem lidem napo-
řád se vztahující.

Druhé / Pro vší pokut / gat
věčných / tak také časných a těle-
sných / čímž Vrchnost vsselika
podle nařízení Božího / zgew-
né přestupníky Zákona Páně a
dobrého řádu / má a powinna gi
přísne trestati.

J Třetí / pro zachování
společného pokoe / a chwa-
litebného Obcování Lidské

ho/

ho/ kterez byti nemuze bez řádu a
spravedlnosti.

Naposledy / aby zevnitřní
dobrá ctnost / a řázen v Cirkwi
Boží lid spůsobněgšsý činila ke
všelké pobožnosti / a zvláště
ku přijímání Slova Božího a
Ducha Swatého.

Proč tedy potřebj gest obcowání
takoweho ?

Nebo Pán Bůh díla
swého nekona při Lidech
bezbožných / pokudž tak zhova-
dily nekagjcy život wedau / že
ani zevnitřní ctnosti zach-
wáwati / ani žádného dobr-
ého řádu / a řázně přijímati ne-
chtj.

Arty-

nam, quæ sine ordine & iustitia esse non potest.

4. Ad extremum, ut externa virtus & disciplina populum in Ecclesia Dei, ad omnem pietatem, cum primis etiam ad suscipiendum Verbum Dei & Spiritum Sanctum magis aptum reddat.

Quare necessaria est talis conversatio?

Deus enim opus suum non peragit in hominibus impijs, quamdiu vitam tam belluinam & impenitentem agunt, ut neq; externam honestatem curare, neq; ullum bonum ordinem & disciplinam suscipere velint.

ARTI-

ARTICVLVS XI. DE ECCLESIA DEI.

[Sequitur introductio justificato-
rum in Ecclesiam DEI]

Colloquar tecum, primùm in gene-
re de Ecclesia : dein⁹ per Species de
Privilegijs Ecclesiæ ? Lubens
obtemperabo.

Dic igitur, quot sunt Ecclesiæ ?

Una est Sancta Ecclesia Ca-
tholica.

Quando cepit ?

Perpetuó manet.

Quid est Ecclesia in hoc mundo ?

Est visibilis cætus homi-
num fidelium Sanctorum, qui
in omni loco veram & puram
doctrinam Christi amplectun-
tur, eo modo, quo á Sanctis
Evan-

Artikul Bedenáčtý / o Cyrkwi Božj.

[Následuje o vvedení do Cyrkwe ospra-
wedlněných]

Budu s tebou promlouvati negro-
summowně o Cyrkwi / po té po částkách
o Prywilegich Cyrkwe.

Rád

Povězteby kolik gest Cyrkwi?

Gedna gest Swatá Cyrkew

Obecná.

Kdy se začala?

Wždycky zůstává.

Co gest Cyrkew na Swětě tomto?

Widitedlné shromáždění lidí
wěrných a Swatých / kteří w
každém místě pravého a čistého
wčenj Krystowa sepejdí / rodom
spůsobu gakž gest od Swatých
Ewan.

Ewangelistů a Apostolů w
přesvatém Ewangeliu Kry-
stowu wěrně a upřímně wyhlá-
sane.

Coť se to děje?

Když se we všem řídí a spra-
wují Zákonem a ustanowením
sweho gediného Krále, Bisku-
pa, a Hlawy Gezu Krysta / w
swazku Lísty / a požiwají ta-
gemstwí / kcerž wšbec Swáto-
sti nazýwám / podle ustanowe-
ní Krysta Pana / tak gati gich
požiwali, a nám w Písmích
Swatých pozůstawili Ewan-
gelistowé a Apostole Krysta
Pana.

Proč nazhováš Chetwi wšitedlnau?

Pro

Evangelistis & Apostolis in
sacro-Sancto Evangelio Chri-
sti fideliter & sincerè proposi-
ta est.

Quomodo fit istud!

Cum per vinculum Chari-
tatis in omnibus se accommo-
dant & conformant ad legem
& statuta unici sui Regis, E-
piscopi, & capitis, Jesu Chri-
sti, mysterijsq; ejus, quæ com-
muniter Sacramenta vocamus
utuntur quemadmodum Chri-
stus instituit, & Evangelistæ
ac Apostoli Christi Domini
usurparunt, ac in scripturis sa-
cris reliquerunt.

Quid apellas Ecclesiam visibilem?
Omnem

Omnem cætum Christia-
norum bonorum & malorum
Christum & legem ejus agno-
scentium.

Ergo diversorum morum homines
sunt in Ecclesia?

Ita est: Nam quamvis Ec-
clesia Sancta propriè sit cætus
Sanctorum (qui per ministe-
rium puri verbi DEI & vene-
rabilium Sacramentorum cre-
dentis in Christum cum ipso
unum corpus facti sunt, & in
communione unius fidei, u-
nius Charitatis, & unius Spi-
ritus unam Spiritualem vi-
tam ducunt:) tamen istius
modi Sanctis semper multi
hic hypocrytæ admixti sunt,
qui

pro Obecně wsselikau spole-
čnosť Křesťanů dobrých y zlých/
k Křistu a geho Zákonu se při-
znáwagýcých.

Tedy rozdílůch powah lidí gsau
w Církwí?

Takť gest: Nebo ač wlastně
shromážděnj Swatých / (kteřj
Prze služebnosť čistého Slowa
Božího/a Swátostj wlebných
wvěřiwšse w Křistu/s nim ge-
dno tělo wčiněnj gsau/a w spo-
lečnosti gedné wšry/gedné lá-
sty/gednoho Ducha / geden du-
chownj žiwot wedau:) Církw
swatá gť. Ale zde wždycky mno-
zý pokrytcy gini připogeni sau/
kteřjž

Kteřj; wyznáwajce tau; praw-
du / a k nj se hlásýce od wěrných
častokráte rozeznáni / a od Cyr-
kwe odlaučeni býti nemohau.

Mass toho důwod ?

Proto připodobněná gest k
Kaukolowaté pššnicy a k syti /
w kterež gsaui zle y dobře Ryby.
Mat: 13. v 24.

Proč wol ta společnost dobrých a zlých
flowe a gest Dbečná, a Swata
Cyrkew ?

Proto toliko / co se w ni Syni
Božich a prawých wěrných
Křesťanů dotegče kteřj; o wssi-
dlni obieně / a bez roegnijnky w
Krystu přičtenau / y také w so-
bě strže DVCH A Swatě-
ho

qui eandem veritatem confitentes, & ad illam provocantes á fidelibus sæpenuerò dignosci & ab Ecclesia segregari non possunt.

Habes rei testimonium!

Ideó similis est tritico Zizanijs referto, & reti, in quo sunt mali & boni Pisces, Matt: 13.

¶ 24.

Cur autem talis cætus bonorum & malorum hominum nominatur & est Catholica Sancta Ecclesia?

Tantum respectu Electorum fidelium DEI, & verorum, fideliumq; Christianorum, qui omnes in universum, & sine discrimine in Christo & per Spiritum Sanctum

S

ctum

ctum in ipsis inchoata Sancti-
tate Sancti sunt.

Cur ita loqueris?

Hos enim ipse Dominus
vocare dignatur oves suas,
quorum communio veré est
sponsa Christi, Domus DEI
columna & firmamentum ve-
ritatis, Mater omnium cre-
dentium, & illa unica Arca,
extra quam non est salus.

Quid sentis de malis hominibus,
qui in Ecclesia manent?

Hi & similes non vocantur
proprié Ecclesia Sancta, sed
mortua illius membra; &
quamvis reperiantur in Eccle-
sia Christi, tamen de Ecclesia,
& corpore ejus nullo modo sūt.

Sunt

tého začatou Swatostj Swa-
tj gsau.

Proč tak mluvíš?

Že ty toliko sámý Pán nazý-
wati rači Owcemi swými / gich-
to společnost gest opravdowě
Choť Kryškowa / Dům Boží /
Slaup a wterzenj prawdy / Ma-
tka wšech věčících / a ten ge-
diny Korab promě něhož žádné-
ho není spasenj

Co pak smýšlíš o křehli-
dech?

Ti a takowj neslowau wla-
stně Cýrkew Swatá / ale mluwi
Audowé Cýrkwe : Načkoli se
nacházegj w Cýrkwi Kryskowě /
wssak z Cýrkwe a Těla geho ni-
koli negsau.

S q Gsau-

Gauli gals znamení aistá a neo-
mylná Eritwe Swa-
??

Gsaiz tato neghlawněgšš eči:

První / Čistě Kázání a v-
čení Slova Božího / a Ewan-
gelium Swatcho / zwlášť z stra-
ny základu a předních Čísanků
Wáry Obecné Křesťanské.

Druhé / čisté zachování poslu-
hování a požívání Swátosti
páně / podle ustanovení ge-
ho.

Třetí / náležité a powinné po-
slusnost w zachovávaní těch
wsech věcí / kteréž Ewangeliium
Swaté a Zákon Krystů přika-
žuje.

powěz

Sunt n' aliqua signa certa & infal-
libilia Ecclesiæ Sanctæ?

Hæc tria peculiaria.

Primum, pura prædicatio
& doctrina Verbi DEI & San-
cti Evangelij, maximè, quoad
fundamentum & præcipuos
Articulos Catholicæ & Chri-
stianæ fidei.

Secundum, pura observa-
tio, administratio, & usus Sa-
cramentorum Domini, juxta
ipsius institutionem.

Tertium, debita & legiti-
ma obedientia in servandis
omnibus ijs rebus, quas San-
ctum Evangelium & lex Chri-
sti præcipit.

§. iij.

Indi-

Indica mihi signa vera obedientia
in Ecclesia sunt ?

1. Mutua & fraterna chari-
tas, tanquam membrorum
Christi.

2. Crux & afflictiones ma-
gnæ, propter veritatem & re-
gnum DEI.

3. Repressio manifestorum
scelerum, & quorumlibet con-
tra DEUM delictorum.

Quomodo sit istud ?

Cum per Amicam & frater-
nam admonitionem & corre-
ptionem, tum etiam per ordi-
nariam à DEO institutam ex-
communicationem & San-
cta Ecclesia, eorum, qui per
antegressas admonitiones se
se non

Pověz mi jaké gest znamení poslu-
šnosti pravě w Chtwi?

První/ Nílowání Bratrské
gedni druhých, jakožto Ludu
Křstowých.

Druhé/ Kříže a nátišků weli-
kých pro pravdu a Kralow-
ství Boží snášený.

Třetí/ Přetrhování zgero-
ných hříchů/ a wsselkých proti
Bohu nepravostí.

Gat se to děje?

Gat skrze lástkwé Bratrské na-
pomenutí a trestání/ tak y skrze
pořádné Bohem nařízené wyob-
cování z Chtwe swaté těch/ kte-
řížby se předestlym napomenu-

S iij tjm

tjm nedali napraviti.

Wdychli tato mamení Chrkwe Swa-
ce to gednostegni m spijobu se na-
chazej ?

Newzdychny : Tebo někdy
welmi gasně switj / a někdy eat-
chatně se wkazugi / že prawa
Cyrkew sorwa může poznána
byti.

Rdy se to trefuge?

Rdyž Bůh zwlastě Cyrkew
swau cřestaci a tčibici račj / wgi-
mánjm swětlosti Slowa swého.

Wal to pticháň?

Rdyž Bůh do nj posýlá, pro
newoběčnosť a potupu Slowa a
dobrodináj swých mocné činire-
le blndů / Ptečjž opausstěgje
Slowo Boha žiwého / Cyr-
kew

se non patiuntur corrigi.

Perpetuo n' isthæc signa Ecclesiæ
Sanctę in eodem statu reperiuntur?

Non: Interdum enim ad-
modum splendidę lucent, in-
terdum veró usq; adeó exi-
guę conspiciuntur, ut vera
Ecclesiæ agnosci vix queat.

Quando id contigit?

Quando Deus Ecclesiām
castigare, & cribrare cogitat;
auferendo lucem verbi sui.

Quomodo hoc accidit?

Quando Deus immitit in
eam, propter ingratitudinem
& contemptum Verbi & bene-
ficioꝝ suorum efficaces ope-
ratores, errorũ qui derelinquē-
tes Verbum DEI vivi, Ecclesi-

f. v

am

am in se-ipsis & traditionibus
suis fundant & ostentant.

Ergo de pijs actum erit?

Minimé ij enim etiam in
tanta seductione & Ecclypsi
Ecclesie aberrare ab ea nullá
ratione possunt.

Quomodo?

Si modó caput Ecclesie
Christum Dominum respi-
ciendo, ei adhærere studeant,
fide Verbum ejus, ubicunq;
secundum scripturas sacras
puré & sinceré prædicatur, re-
cipientes, & á veritate ejus
nunquam cum quoad doctri-
nam tum quoad vitam rece-
dentes.

Quomodo me hic stabiliam?

Nam

Kerw na sobě a na ustanowených
swých základagů a wkazugů.

Tedy po Pobežných wera?

Nikoli: Oni zagistě w tako-
wém těžkém zarowdenj / a weli-
kém zatměnj Cýrkwe gů se chy-
biti nikoli nemohau.

Gaf?

Gestli že toliko patřuce na
Hlawu Cýrkwe Krysta Pána,
geho se přidržeti chtěj / wěrně
přijmagjce Slowo geho / kdez-
bytoli wedle Pjsem Swatých /
w čistotě a w přímnosti kázáno
bylo / a od Prawdy nikdez / ani
w Dčenj / ani w obcowánj neod-
stupugjce.

Gaf se gá w tom ugistim?

Nebo

Nebo kde se kolim tak Slo-
wo Boží věčným káže / a Wele-
bnými Swátostmi wedlé natř-
žení Krysta Pána posluhy /
tu že předně Cyrke Boží gest.
Druhé w takowém shromáždě-
ní Krystus Pán právě přito-
men gest / a skrze služebnost Slo-
wa a Swátostí svých / působí
spasení w Srdcích věčjých we-
dle natřžení svého.

Co pak kdyby Služebních Cyrke Po-
krytých aneb mrtvých Audowě byli ?

Wěčným nic nestkoudí. Nebo
slovo Boží / a vžiwání welebných
Swátostí / gest moc Boží k spa-
sení

Nam ubicunq; Verbum
DEI fidelibus ita prædicatur
& venerabilia Sacramenta se-
cundum institutionem Chri-
sti administrantur; ibi verè
est pars Ecclesiæ ejus, & in
tali cætu Christus Dominus
verè præsens est, & per mini-
sterium Verbi & Sacramen-
torum suorum, salutem in cor-
dibus fidelium operatur juxta
ordinationem suam.

Quid autem si ministri Ecclesiæ sint
vel Hypocrytæ vel membra
mortua?

Fidelibus nihil hoc incom-
modat: Verbum enim DEI &
usus venerabilium Sacramen-
torum potentia est DEI ad Sa-
lutem

lutem omni credenti, non pro-
pter dignitatem ejus, qui ea
administrat, sed propter so-
lam ordinationem Christi
Domini, quæ ordinatio per
veram Christi præsentiam &
operationem Spiritus Sancti
efficax est.

Habes rei testimonium?

Verba Domini sunt apud
D. Matth: 23. v. 2. In Cathe-
dra Moſis ſedent ſcribæ &
Phariſæi, quidquid ergo di-
xerint vobis ſervate & facite;
at ſecundum opera eorum no-
lite facere; dicunt enim & non
faciunt.

Cum non ſint diſpendio fide-
li-
bus, Sunt n' tolerandi?

Decet

senj každému věčnýmu/ne pro
hodnost toho/čterýž gimi poslu
huge/ale pro samé nařizenj Kry
sta Pána/čteréz mocné gest skre
ze'prawau přítomnost Krysta/
a působenj Ducha Swateho.

Máš toho svědectví?

Rieč paně gest v Swateho
Mathausse w 23. § 2. Na Sto
licy Mogžůšlowě sedj učitelé a
žakomicy. Protož wssecko což
bykoli prawili wám/zachoweg
te a činite/ale podle skutků gegich
nechtěgte činiti/neboť prawij a
nečinj.

Poněwadž neglau na wgmu wěšichm /
slušnělž gest takowé trpěti?

Nale-

Nalezij Cýrkwi Boží ty / kre-
tjz zgereně nepřekladného a ne-
tagicýho žiwota gsau / a nalezi-
tými prostředky naprawenij bý-
ti nemohau : od Služebnosti
Cýrkewníj odcyzowati / a po-
tud negwýs možné gest / toho
wyhledawati / aby w Cýrkwi
Boží gať wčeni / tak y obcowánj
Swatě a neposstěwněné bylo.

[Gij mi oznámis / o prywile-
gijch Cýrkwe.]

A ty gsau trogýho řádu:

Prwmího / přísluslegi ke wssí
společnosti.

Druhého / k gístym Osobám.

Třetího / k Mchetnosti ob-
cowánj Kř ístánskeho.

pořád

Decet Ecclesiam Dei eos,
qui manifeste scandalosam &
impnitentem vitam agunt,
medijsq; legitimis corrigi non
possunt, á ministerio Eccle-
siastico remove & quantum
fieri potest in id incumbere,
ut in Ecclesia Dei & doctrina
& vita sancta ac inculpata vi-
geat.

[Jam referes mihi de privile-
gijs Ecclesiæ ?

Illa sunt trium Classium.

1. } totã societate
2. } spectant ad h̄c certas personas
3. } decorum con-
versationis Christianæ.

Ordi-

Ordine de ijs differes :

Indices igitur, quæ sine privilegia
totam societatem spectantia ?

Sunt iterum duplicia ; do-
cent enim alia, quæ Deus no-
bis largiatur, alia, quomodo
ad Deum feliciter accedamus.

Quæ sunt illa dona Dei ?

Virtute Clavium, & venera-
bilium Sacramentorum com-
prehenfa.]

ARTICULUS XII. DE
POTESTATE CLA-
VIUM, in Ministerio.

Cui illas Deus commendavit ?

Ecclesiæ suæ, Prophetis,
Apo-

pořad mi onich wyprawo-
wati Budeš.

Powěs tedn gata sa to Prvilegiá / kte-
ráž wůbec na wšecku společnost
pattj?

Gsa opět dwoge: Gina co
Bůh nám dáwa / gina yať k Bo-
hu šťastně přistugeme / wypra-
wugi.

Darowé Boží ktekj gsa
W mocy Klíčůw / a w Swá-
tostech welebných obřazenj.]

Uřetřkul Dwanáctj / D
Klějch Cyrkwie aneb mo-
cy gegich Aučadnj.

Komu ge Pán připsal
Cyrkwi své / Prorokům /
Alpo.

Aposstolům / a gich Náměst-
kům.

Žedý na Osoby takowých tola-
stně se wytahuge ?

Nikoli/ale na Slowo Božj/
gehož Služebnjcy gsau/a na V-
řad gim cat swětený/aby podle
Slowa Božjho/ a wůle Božj w
něm ozi.ámené gey wykonáwali

Takli Pán natjdiť

Tak: Nebo posýlage Vče-
dinýky swě/ gistau Instrukcy
gim báti/a poručený učiniti rá-
čil/totíž :

1. Aby Ml a učili Cyrkw za-
chowáwati ty wśechny wěcy /
kterež on gim přikázal.

2. A aby ani nebyli/ani ne-
slauli

Apostolis & illorum successo-
ribus.

Igitur ad ipsorum personas proprie
extenditur hæc autoritas?

Minimè: sed ad Verbum
Dei, cuius ministri sunt, & ad
officium hoc pacto ijs concre-
ditum, ut secundum Verbum
DEI & voluntatem ejus in il-
lo patefactam, eodem fungan-
tur.

Itane Deus instituit?

Ita: Nam emissis suis di-
scipulis certâ ijs instructione
datâ præcepit, nimirum

1. Ut euntes docerent Eccle-
siam servare omnia, quæ præ-
cepit eis.

2. Et ut non sint neq; di-
cantur

cantur

cantur Magistri, quia solus il-
le Magister est.

3. Quod nolit, ut alio ali-
quo doctrinae genere se & Ec-
clesiam suam gubernet, nisi co-
tantum, quod ab ipso tan-
quam Magistro suo, ex ore e-
jus audiverunt & quod in me-
moriam etiam Spiritus San-
ctus illis revocare debuit, do-
cendo eos omnia quae Christus
Dominus locutus est ipsis &
non alia his contraria.

Qualis igitur est autoritas Cla-
vium?

1. Doctrinam Christi & A-
postolorum, Ecclesiam Dei
plantare & colere; Sathanam
vero destruere & evertere.

2. O.

*Wahrheit nach Gott
Prima Guardia #*

slauli Mistr / proto že on sám
gediny Mistr gegich gest.

3. Že nechce aby oni gaky
ginym včenym sebe a Cyrkeu
geho spravovali / nezli toliko
tym samym / kterez gsau od něho
gakoito Mistr swého / z ausi
geho slysseli / a kterez gim také w
pamět vvozovati měl Duch
Svatý / vše ge wssem věcem / a
připomynage gim wssedy ty
věcy kterez gest gim mluvil
Krystus Pán / a ne giné tēm od
porne.

Galá gest tedy moc Křtůw těchto

Prvni / Včenym Krystowým
a Apostolským Cyrkeu Boží
střepiti a vzdělávati: Gata-
nowa pak božiti a kaziti.

Dru-

Handwritten notes in Latin:
Ego, qui est Spiritus Sanctus.
qui est Spiritus Sanctus.

Druhá / Owoce Krystowé
páží / Wšy hlrawé od nich od-
háněti.

Třetí / Kájecý rčiti / napomj-
nati / těšiti / a od hříchů rozwa-
zowati: Třetájecý pak a twr-
dočelně trestati / Kárat / a hřichy
gich gím stěrowati / a zadržowa-
ti / a to roste činiti z samého slo-
wa Božího / a neginau / než rau
Duchownj mocý kteráž Služe-
bníkům Cýrkwe od Boha dána
gest / ne k zkažení / ale k rozdělání
nássemu.

Vznávám že moc tato swiřa roždí má:

Má ; a to neghlawněssý

Dwoj ;

První / Kázati Swaté
Ewangeliu / a druhé po-
dlé

2. Oves Christi pascere ;
lupos rapaces ab ijs arcere.

3. Pænitentes erudire, ad-
monere, consolari, & á pecca-
tis absolvere; Impænitentes
veró & præfractos corripere,
& redarguere, peccata illorum
exaggerare & retinere; idq; ro-
tum efficere solo Verbo DEI
& non aliá, nisi hac Spiritua-
li potestate, quæ ministris Ec-
clesiæ data est, non ad destru-
ctionem, sed ad ædificationem
nostri.

Existimo potestatis hujus esse ali-
quas partes:

Sunt, & quidem duæ.

Prima prædicare Sanctum
Evangelium, & secundum il-

G

lud

lud legitimè administrare ve-
nerabilia Sacramenta, aliáq;
peragere munera, ut potè,
preces Ecclesiasticas, confir-
mationem & benedictionem
[quam appellamus copulatio-
nem] conjugalem, & alia quæ-
dam officia ad munus Sacer-
dotale pertinentia.

Habent n' ista fundamentum su-
um in scriptura?

Omnia isthæc officia Do-
minus nomine Clavium com-
plexus est, quæ habent jus sol-
vendi, ligandi; remittendi
& retinendi peccata. [Matt:
16. v' 19. & 18. v' 18. Ioh; 20. v'
23.]

Dic

dlé toho řádně posluhovati we-
lebnými Swátostmi/a jiné po-
winnosti wykonáwati z strany
Modliteb Cyrkewnich/z strany
stworzování / a požehnávání
[kteréž Oddawky gmenugeme]
Manželských Snátků/a z stra-
ny některých jiných powinno-
stí/k Auřadu Kněží/kému wła-
stně přináležejících.

Magili tyto všech Brunt w Ře-
či Boží?

Wšecky ty powinności Pán
předně obsáhnutí ráčil / gme-
nem Kljčů/a rozważováním y
sważováním/odpauštěním y za-
držováním hějchů. [Matt: w
16. y 19. Item 18. y 18. Jan. w
20. y 23.]

G ů Powěz

Pověz medle co gest to omjratí a
zamjratí?

Do Tebe/gaž ožto do zavě-
ného hěissnykům přibytku/ ne-
nj přistupu a cesty jiné mimo
Krysta Pána/a tolikéž k Kry-
stu Pánu/nenj přistupu nežli str-
ze samau Wjru w něho. Tu
pak wjru obecně w nás působí
Duch Swatý/toliko strze Slo-
wo Boží/a požjwánj Swáto-
sti.

Když se tedy Pastýřům a Služe-
bníkům Chřtwe / moc posluhovanj
Slova Božího a walebných Swa-
rosti dáwa/a Křčowě k Dlebe-
skému Království swě-
tují / a po-
raučejí.

Pověz

Dic, velim, quid sit aperire &
claudere?

In cælum, tanquam occlu-
sum peccatoribus habitacu-
lum, non est accessus, nec via
alia præter Christum Domi-
num; ad eundem verò non
datur accessus nisi per solam
fidem in ipsum; Istam verò
fidem communiter in nobis
operatur Spiritus Sanctus tan-
tùm modò per Verbum Dei
& Usus Sacramentorum.

Cum itaq; Pastoribus & ministris
Ecclesiæ potestas administrandi
Verbum Dei, & Venerabilia
Sacramenta detur ac Cla-
ves Regni cælestis con-
credantur commen-
denturq; ;

¶ iiiij

Dic

Dic, quid est ligare & solvere?

Cum peccata nostra nos ve-
ré & graviter ligent, atq; ita
tanquam constrictos in vincu-
lis Diaboli & mortis aeternae
detineant; praedicatio Verbi
Dei ex Sacro-Sancto Evange-
lio annunciat paenitentibus &
credentibus in Christum li-
berationem a peccato, Diabo-
lo, & morte aeterna; impaeni-
tentibus autem aeternum judi-
cium & damnationem propter
contemptum oblatae ipsis in
Christo salutis; propterea
ministri Ecclesiae, cum officio
suo fideliter secundum ordi-
nationem

Pověz co gest to swázati a roz-
wázati?

Poněwadž hěichowé nassi/
nás opravdowé a težce swázugi/
a tak gačo sklijčené v wazbě dá-
bla a Smrti wěčné drží: Ká-
zani pak Slowa Božího z Swa-
těho Ewangelium / zwěstuge
kagjcým a wěřjcým Krysta / spro-
stěnj od hěichů / dábla / a Smr-
ti wěčné : ale ne kagjcým zwě-
stuge / wěčný Saud a zatracenij /
pro potupu přednesseného gím
w Krystu Spasenij. Protož
Služebnjcy Cýrkwe / kdýž au-
žad swůg wěrně podle naěj-

G iij zeni

zeni Syna Božího wykonáwa-
gi / tedy Řázaným Swateho
Ewangeliem a Zákonu Bo-
žích přikázání / mocně lid roz-
wazugi y swazugi / hějchy gim
odpaussčegi y zadržugi.

Která gest druhá částka Autada
tohoto ?

Z strany Saudů a Právo Cyr-
kewných gimíž se podle Slova
Božího Saudů a spravugi wě-
cy duchownj.

Mač se wyrazugi ?

Předně, aby zdrawé Včenj w
Cyrkwi zachowáno bylo / z ně-
hož gde prawá pocta Pána
Boha / a lástka společnj wšij Cyr-
kwe.

Druhé /

nationem Filij Dei funguntur,
tunc prædicatione Sancti Ev-
angelij & Legis præcepto-
rum divinorum, efficaciter
homines solvunt & ligant,
peccatâq; illis remittunt &
retinent.

Quæ est pars altera Potestatis Ec-
clesiasticæ?

Jurisdictio, quâ secundum
Verbum DEI judicantur &
diriguntur res & causæ Spi-
rituales.

Quo spectat ista juris dictio?

Imprimis, ut pura doctrina
in Ecclesia conservaretur, un-
de oritur Verus cultus DEI &
mutua Charitas totius Eccle-
siæ.

Et

Deinde

Deinde, ut omnis bonus
Ordo, juxta Verbum DEI in
communionē Sanctæ Ecclesiæ
& in omnibus externis ejus
negotijs conservaretur.

Qualibus Personis istud nego-
tium committitur?

Quibusdam tantum in Ec-
clesia, sapientia & donis Spi-
ritus Sancti illuminatis & or-
natis, quæ peculiariter ad id à
tota Ecclesia, ut alios regerent
& gubernarent, delectæ sunt.

Potestas hæc est n' aliquod jus
dominandi?

Neutiquam; Nam potesta-
tem unam ab altera, Ecclesia-
sticam à Politica, clarissime di-
stinxit Filius DEI.

Suis

Druhé/ aby wsseliký kád do-
brý podle Skowa Božího za-
chowán byl w obcowání Cýr-
kwe Swaté/a we wsselikých wě-
cech Cýrkewních.

Sakm Osobám se ta Práce swé-
tuge?

Některým toliko w Cýrkwi
Osobám/maudrosti a dary Du-
cha Swatého oswěceným a oz-
dobeným/a k tomu obzwláště
odewšši Cýrkwe/ aby giné kři-
stli a spravowali,zwoleným.

Gesli ta Správa natě Pan-
stwi?

Nikoliw : Nebo gednu
Spráwu od druhé Cýrkewní a
Swětškau Syn Boží odděliti
ráčil.

G vj Tehdy

Tedy w swych Mjstech gest
Cyrkew ?

Nemá za gisté Cyrkew mocy,
aby

Předně/ buď w každých Cyr-
kewních nětco ustanowowala
proti Slowu Božjmu / aneb ta-
ké w učení nětco mimo zřetelné
Slo wo Boží k wěčenj wydawa-
la / tak gaľoby z podstaty Spa-
senj bylo.

Druhě/ Pismo Swaté wyklá-
dal a/ aby gedno s druhým se po-
tegalo/ a zvláště s články O-
becné Wjry Křesťanské.

Arty-

Suis igitur est circumscripta li-
mitibus Ecclesia :

Non enim habet, nec habe-
re potest ullam potestatem

1. Vel statuendi aliquid in
ritibus Ecclesiæ contra ver-
bum Dei, vel proponendi ali-
quid in doctrina ad creden-
dum præter manifestum Ver-
bum Dei, ac si id ex funda-
mento salutis esset.

2. Interpretandi scriptu-
ram Sacram, ut unum cum al-
tero pugnet, præsertim verò
cum articulis fidei Christianæ
& Catholicæ.

ARTI-

A R T I C U L U S XIII. DE
V E N E R A B I L I B U S S A -
cramentis á Christo Domi-
no institutis, item de frui-
tibus & vero eorum
usu,

Jam áveo tecum de Sacramen-
tis colloqui;

Quid sunt illa?

Visibilia signa & sigilla
promissionum divinarum, ac
illustres significationes gratiæ
DEI.

Quid in istis Sacramentis sunt
Elementa?

Verbo & institutione DEI,
veré & reipsá sunt res cælestes,
invisibiles, & humaná ratio-
ne

Urtynful Trínacth / o
Welebnych Swátostech / od
Krysta pána nařizených / též o
vjitých / y prawém gich
vžjwánj.

Giz chcy o Swátostech s te-
bau rozmľauwati.

Co gsau Swátosti ?

Widitedlné pečeti a gístoty
o zařibených Božských / a zřete-
dlná wyznamenanj milosti Bo-
žj.

Co w těch Swátostech žiwlowé
gsau ?

Slowem a nařizenjm Božským /
gsau w prawdě a w skutku wěcy
Nebeské / newiditedlné / a rozu-
mem

mem Lidským nestjhlé:

Co dobrého působí?

Pogisttugij nás o milostivé
vůli Boží/pronesené k nám v
slově Svatého Ewangeliium/
a vmluvě s námi v Kristu v-
činěné / o aučastkenstvoj Krista
Pana/a vssech jeho dobrodinj.

Proč gsau Swátostj natjjené?

Uetoliko proto/aby zewnitř-
ně rozeznávali wěrné Křestany
od Pohanů/a giných gatýchžko-
li následownjků / rozdišneho od
pravé Cýrkwe Náboženstwj :
Ale wlastně proto/aby byli gi-
stotau a hogným očitým swě-
dectwjm / zwlastnj a milo-
stivé

ne incomprehensibiles.

Quid boni efficiunt?

Confirmant in nobis illa,
quæ de misericorde voluntate
DEI in verbo Sacro-Sancti Ev-
angelij nobis sunt proposita,
& de fædere in Christo nobis
cum de participatione Chri-
sti Domini & omnium bene-
ficioꝝ, ejus inito.

Cur sunt Sacramenta instituta?

Ut non solum externè di-
scernant fideles Christianos ab
Ethnicis, & alijs, quibuscun-
que diversæ à vera Ecclesia
Relligionis, sectis; verum et
tiam peculiariter, ut sint pi-
gnus & locuples ac illustre te-
stimonium singularis & gra-
tiosæ

tiosa voluntatis Domini Dei
nostri erga nos.

Fructus illorum ergo est magnus?

Est, & quidem principalis
duplex.

Qui primus?

Ut illorum usu excitemus
& cōfirmemus in nobis fidem
de promissionibus divinis.

Quomodo?

Quod in venerabilibus Sa-
cramentis Christus Dominus
seipsum nobis cum omnibus
meritis & beneficijs suis com-
municet, ut ita per usum ve-
nerabilium Sacramentorum,
& fidem in ipsum reverá illius
magis ac magis participes red-
damur, & omnia beneficia in eo
nobis

lostitwé k nám wile pána Boha
nasseho.

Wzitek tedh gich gest weliký?

Gest: a to zvláště hla-
wnj Dwogj:

Který gest Prwnj?

Že ta wzbuzugj a wtworzugj
w nás wjru nassi o zaslíbenjch
Božských.

Gat?

Že se nám w Swátostech
welebnych / Krystus Pan dáwa
serosseni zásluhami a dobro-
dinjmi swými / abychom tak šr-
ze požíwání welebnych Swá-
tostí a wjru w něho / konečně
geho wjce a wjce aučastnj
byli / a w něm měli wšsecka
nám

nam z slíbená dobrodinj.

Čaká gsau?

Odpust ěnj hříchů / vysvobo-
zenj od Smrti věčné a mocy dá-
bel'ske / smjkenj s Bohem / ospra-
wedlněnj / aučastenstwj Ducha
Swatého / a dědictwj života
věčného.

Kterš gest druhý?

Aby nás posylowali / a wzbu-
zowali k bedlivému a snažnému
ostřihánj té vmluvy / podle kte-
rěž tak velika dobrodinj od Bo-
ha přigjímáme: A podle kterěž
také my zase Pánu Bohu tjm
ze Směna zavázánj gsme / že
přidržíce se z celého Srdce
Slova geho Swatého / wěr-
ně

nobis promissa consequamur.

Quæ illa sunt ?

Remissio peccatorum, liberatio à morte æterna & potestate Sathanæ, reconciliatio cum DEO, justificatio, communicatio Spiritus Sancti, & hæreditas vitæ æternæ.

Qui est alter fructus Sacramentorum ?

Ut confirmet & excitent nos ad sedulam & accuratam observationem illius fæderis, secundum quod tanta beneficia à DEO accipimus, & nos vicissim etiam DEO hoc ipso nomine obstricti sumus, quod Sacro-Sancto Verbo ejus toto corde adhaerentes fideliter & sincere-

sinceré velimus strenuam mi-
litiam militare adversus pec-
catum, Diabolum, mundum
& propriam carnem, ipsumq;
colere omni cultu ab ipso præ-
cepto, atq; obsequio, cum pri-
mis veró dilectione proximi
nostri, tanquam nostri & Chri-
sti Domini, proprij membri,
omniumq; rerum cælestium
confortis.

Qui digné utuntur venerabilibus
Sacramentis ?

Qui in vera pænitentia &
fide Christi Domini eo animo
illa accipiunt, ut veré partici-
pes fiant istorum & similium
insignium fructuum, quorum
caussá Filius DEI Sacramenta
sua

ně avpřimně chceme vdatný bog
wěsti / proti hřichu / ďáblu / swě-
tu a wlastnjmu Tělu : a geho-
ctjti wsselika od něho přikáza-
nanu poctau a poslusenstwům /
obzwláštěně pak milowáním
Blížnjho swého / gačkožto nasse-
ho a Krysta Pána wlastnjho
Auda / a spolu aučastnjka wssch
wěcy Nebestých.

Kteří hodně požiwagi welebných
Swátostí ?

Kteříž ge w pravém po-
kání / a w pravé wjře Krysta
Pána / tím aumyslem přigí-
magi / aby opravdowě au-
častni byli těch a takowých
znamenitych aužitků / pro kte-
réž gest Syn Boží Swátosti
swé

svě naříditi ráčil.

Kdo potuŕuge / měni / a wypráš-
dňuje Swátosti ?

Kdo ginál a krom takowých
Aniutků Swátostí wlebných v-
šiwá / a s nimi proti wstanowenij
Krystowu se objrá.

Co gim w té přičině přiná-
šegj ?

Wodpuštěnij hříchů , a
Spasenij / ale hrozný Saud a za-
tracenij.

[To Summownij gest o Swá-
tostech wyprawowanij / po část-
kách rád wšlyšym ;

Kolik gest Swátostí ?

Dwě gšan / Křest a Wčeře
páně.

Arty

sua instituere dignatus est.

Quis contemnit, mutat & evacuat
Sacramenta ?

Qui aliter & citra hos fructus ijs utitur, illaq; contra Institutum Christi tractat.

Quid ijs hoc modo Afferunt ?

Non remissionem peccatorum, & salutem; sed horrendum iudicium & condemnationem.

[Hæ generalis est de Sacramentis tractatio, per partes lubens audiam]

Quot sunt Sacramenta ?

Baptismus & coena Domini.

¶

Arti.

ARTICULUS XIII. DE
BAPTISMO SACRO, pri-
mo Christi Sacramento.

Quid est Baptismus?

Sacramentum hoc ab ipso
Christo Domino institutum
est lavacrum regenerationis &
renovationis Spiritus Sancti,
qui in nos copulenter effundi-
tur per JESUM CHRISTUM Sal-
vatores nostrum, ut justifi-
tati gratia ipsius heredes si-
mus in spe vite æternæ.

Quomodo fit istud?

Ablutione hominis per a-
quam cum invocatione nomi-
nis Sacro-Sanctæ Trinitatis,
PATRIS; FILII & Spiritus
SANCTI.

Quid

Uctyful Cztrnacty / O
Křtu Swacém prwný
Swátosti Krystowé.

Co gest Křest?

Swátost samým Krystem
Pánem nařzená / gest Káupel
rození a obnowení Ducha Swa-
tého / který se na nás hogně wy-
lévá skrze Geisse Krysta Spa-
sytele nasseho / abychom ospra-
wedlnění glauce milosti geho /
byli dědicové w naděgi žiwota
wěčného.

Čas le to děje?

Obmytím člowěka Wodau
we Gměnu wzywání Trojice
Swaté / Otce Syna y Ducha
Swatého.

Z ů Coto

Co to přinášíš?

W Cyrkeu Boží sstípenému
odpuštění hříchů/a život vě-
čný.

Kdo tak svědčí?

Sám Syn Boží v Swatě-
ho Marka 16. v 16. Kdož uvě-
ří a pokřtí se spasen bude/a kdož
pak neuvěří/zatracen bude.

Co o Dítěti smegšlís?

Že magj Křtěny býti / a že
jsauc skrze Modlitby a Křest
Bohu obětované na milost se
přigjmagj.

Máš toho důvodi

Podle mnohých Písma Swa-
těho důvodů y ten gest / poně-
wadž k ním Království Boží
wedle zaslíbenj Božských přinále-
ží/a

Quid affert?

Homini Ecclesiæ JESU
CHRISTI inserto remissionem
peccatorum & vitam æternam

Quis ita statuit?

Ipse Filius DEI apud D.
Mar. 16 v. 16. Qui crediderit &
baptisatus fuerit, salvus erit;
qui verò non crediderit, con-
demnabitur.

Quid sentis de Infantibus?

Baptisandos esse, & per
precationes ac Baptismum
Deo oblatos in gratiam reci-
pi.

Habes rei argumentum?

Inter multa scripturæ sacræ
argumenta & hoc est, cum ad
eos Regnum DEI, secundum
promissiones divinas pertine-

at,

at, & illorum quoq; sit. Mat:
19. v 14, dicitur: Sinite pue-
ros, nec prohibete illos ire ad
me; nam talium est Regnum
Cælorum.

ARTICULUS XV. DE
COENA DOMINI, al-
tero Christi Sacramento.

Quomodo appellatur Cæna
Domini?

Testamentum Christi Do-
mini.

Quando est instituta?

Ante passionem ejus.

Quid confiteris de Cæna ista?

Primum, quod in illa Cæ-
na

lejš a geglich gest / Matt: 19. v
14. Nechte Djetek / a nebrante
gim gjet ke mně / nabo takowých
gest Královstwj Nebeské.

✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠

Utrnul Patnáct / O
Wečeti Páně druhé Swá-
costi Krystowé.

Wečeke Páně gat slowe ?

Křtí Křtí Pána.

Kdy gest ustanowen
před utrpením geho.

Co wyznáwáš o té Wečeti
předně, že ten Chléb to též We-
četi /

četi /

čeki gest prawé Tělo Krysta
pána za nás dané a zrazené : a
Wino w Kalichu / gest prawá
Krew pána nasseho Gežusse
Krysta za nás wylitá na odpu-
stění hříchů.

Těž je to obě přisjmagjeyní
se podává/aby gedauce Tělo/a
pigice Krew Krysta pána / to
činili na připomjnaní a zwě-
stowánj Smrti geho newinné /
došawadž nepřigde.

Gežlilz to tak :

Tak zagiste sám pán
Krystus při též poslednj Wečeři
w Kšassetu swém/wlastnjmi slo-
wy v.

na panis iste sit verum corpus
Christi Domini pro nobis
traditum & proditum; & vi-
num in Calice, sit verus san-
guis Domini nostri JESU CHRI-
STI pro nobis effusus in remis-
sionem peccatorum.

Dein', quod utrumq; hoc
accipientibus porrigatur, ut
manducantes corpus & biben-
tes sanguinem Domini Chri-
sti, hoc faciant in commemo-
rationem & annuntiatio-
nem mortis ejus innocentis,
donec veniat.

Itane est?

Ita enim ipse Christus Do-
minus in ultima illa Cæna &
testamento suo proprijs Ver-

H v

bis

bis instituit & testatus est, & Sancti Evangelistæ ac Apostolus D. Paulus hoc ipsum manifestè docent, scribunt, & confitentur.

Cur instituta est Cæna?

Primum, ad excitandam & confirmandam fidem nostram de participatione Christi Domini, & omnium beneficiorum ejus.

Quâ ratione?

Ut sumentes Spiritualiter & substantialiter fide atq; etiam ore, in Sacramento corpus & sanguinem Domini nostri Jesu Christi minime dubitemus; sed firmiter credamus, quod verè simus & per talem usum Cænæ Domini magis ac

wy ustanowiti a wyswědčiti rá-
čil: a Swatý Ewangelistowé
a Apostol Swatý Pawel o
tom zgewně wěj/pjssj a wyzná-
wagj.

Proč gest ustanowená Wečeře?

Předně/pro wzbuzení a po-
twrzení Wjry nassý o aučasten-
stwj Krysta Pána a wssch geho
dobrodinj.

Gak to?

Abychom přigjmagjce du-
chowně y podstatně / wěrau y
také wsty w Swátosti/Tělo a
Krew Pána nasseho Gejssje
Krysta / nikoli nepochybowa-
li: ale přwně wěřili/že oprav-
dowě gsme, a škrze takowé wjz-
wánj Wečeře Páně, wždy wjc a
wjc

rojc včiněnj Bywáme žiwj Au-
dowé Krysta Pána / kterýž nás
k Tělu swému tak připoguge /
abychom gačo Katolest z swého
Kmene / tak y my geho Audowé /
z Těla geho Swatého / ga-
kožto z gediného prawého pokr-
mu nasšeho / docházeli a nabýwa-
li prawého nasýcenj Dussy
swých / žiwého oswojcenj / ra-
dosti / potěssenj / a rošfech dobro-
dinj kteréz nám Krystus Pán /
Smrti swau a celým poslu-
šenstwím swým zaslaužiti / a
w swém Swatém Ewange-
lium každému kagjčému před-
ložiti a zasljběti ráčil : to-
tiž / odpustčenj hějchů / smj-
čenj

magis reddamur viva Christi
membra, qui nos corpori suo
Sancto ita conjuxit, ut quem-
admodum palmes ex vite sua,
ita & nos membra ejus ex cor-
pore ipsius Sancto tanquam
ex unico & vero cibo nostro,
consequamur & acquiramus
veram saturitatem anima-
rum nostrarum, vivam illu-
minationem, lætitiā & con-
solationem, & omnia benefi-
cia, quæ CHRISTUS DOMINUS
nobis morte suā & totā obe-
dientiā promereri & in San-
cto suo Evangelio cuivis pæ-
nitenti proponere & promit-
tere dignatus est, nempe re-
missionem peccatorum, re-
conci-

conconciliationem cum Deo, justificationem, communicationem Spiritus Sancti, & hereditatem vitæ æternæ.

Quæ est causa altera institutione
cenæ?

Ut in publico cætu Ecclesiæ ex imo corde Deo pro omnibus divinitus nobis in Christo præstitis beneficijs gratias agamus, & sumptione Sacramenti corporis & sanguinis Domini, verè excitemur & corroboremur ad perseverantiam in Corpore Christi Domini.

Quâ ratione istud fieri debet?

Ut in Christo multivarijs peccatis & pravis cupiditatibus

ření s Bohem / ospr. wedlněm /
aučastenstwj Ducha Swatého /
a dědictwj žiwota wěčného.

Z gatě přičiny wšec ustanowená gest:

A proto také, abychom w
společném shromáždění Církwě
Bohu srdečně děkowali / za wšec-
ka dobrodiní Boží / nám w
Krystu Pánu učiněná / a přijí-
máním Swátosti Těla a Krwě
Páně / opravdowě se wzbuzowa-
li a sylnili k zůstávání w těle
Krysta Pána.

Gat to bñti mñ:

Abychom w Krystu wnjragjce
wšeličým hříchům, a zlým žád-
ostem

stem nášim / a powstávajíce k
spravedlnosti / živi byli Bohu /
ve vsí pobožnosti a swatosti /
podle vsch Božských přikázá-
ní / a zachovávali gednotu Těla
Krystowa / genž gest Cyrke-
rze srdečné milování gedni
druhých.

Co nás k takovému milování na-
pomíná ?

Předně to / že vsiickni kterj-
w te welibné Swatosti z gedno-
ho Chleba gíme / gedno tělo vci-
nění býwáme.

Druhé / že nikoli nemůžeme žádné
ho spolu zblížných swých potupi-
ti / neř vrazyti / abychom y hned
w něm nepotupili a nevrazyli
Krysta

bus nostris morientes, & ad
justitiam resurgentes, viva-
mus Deo in omni pietate &
Sanctitate, secundum omnia
præcepta Dei & per mutuam
atq; ardentem charitatem,
servemus unitatem corporis
Christi, quod est Ecclesia.

Quid nos mutui amoris com-
monefacit?

Primò, quòd omnes, qui in
hoc venerabili Sacramento ex
uno pane comedimus unum
Corpus efficiamur.

Deinde, quòd prorsus non
possimus ullum ex proximis
nostris contemnere, vel offen-
dere, quin confestim in illo
contemnamus & offendamus
Chri-

Christum Dominum; & quod
etiam Christum Dominum
diligere nequeamus, nisi eum
diligamus in proximis no-
stris.

Itane aliquando Christus locu-
tus est?

Apud Matt. 25. v. 40. v.
45. Quidquid fecistis uni ex
his fratribus meis, mihi feci-
stis.

[Quid Ecclesiæ Dominus lar-
giatur habeo]

Quomodo verò nobis ad eum ac-
cedendum sit, indica?

Pœnitente vitâ.

(* * * * *)
ARTICULUS XVI. DE
PÆNITENTIA.

Quid

Krysta Pána: Anitaké je ne-
můžeme milovati Krysta Pána
leč gey milujeme w blížných
swých.

Zastli mluvil řdy Pán?

Mluvil v Swatého Ma-
taušse w 25. v 40. 45. Cožkoli
gste učinili gednomu z těchto
Bratřej mých negmensšich / mně
ste učinili.

[Co Pán Cyrkwi dáwa ozma-
meno mám;]

Sal my pak t němu přistupowati
máme powěj?

W kagjcým Žiwotě.

Artyful Šestnáctý.
O poťanj.

Co

Co o Pořánj smegššis?

Předně / že ti křešj po přige-
tj Křtu Swatého padli a zhře-
šili / mohou zase dogstihějchů
odpuštěnj / kteréhoby se koli ča-
su ku Pánu Bohu šrze milost
geho w pravém pořánj nawrá-
tili.

Druhé / že takowé kagjcy Kře-
šťany rozhěššowati, a w spo-
čnost Swatých přigjmati má
Cyrkew Swatá.

Načem prawě pořánj záleži ?

Na třech částkách / z nichž
prwj gest; Štraussenost šrdce.

Co gest Štraussenost ?

Štrach a žalost w Šwědo-
mj

Quid sentis de pænitentia ?

Primum eos, qui post acceptum Sacrum Baptismum lapsi sunt & peccaverunt, peccatorum remissionem iterum consequi posse, quocunq; tempore ad Deum per gratiam ejus verâ pænientiâ se convertant.

De in, quod Ecclesia pænitentes istius modi Christianos absolvere, & in communionem Sanctorum recipere debeat.

Quot constat partibus vera pænitentia ?

Tribus ; quarum prima est, Cordis contritio.

Quid est contritio ?

Terror ac luctus in conscientia

entia per agnitionem peccati

Quid operatur in homine?

1. Verum odium omnium
peccatorum interiorum & ex-
teriorum.

2. Ardens desiderium libe-
rationis ab ira DEI & æterna
damnatione.

Quæ est pars altera?

Fides in Christum JESUM,
quæ oritur ex Sancto Evange-
lio, monstrante absolutionem
in solo Christo.

Quid est absolutio?

Liberatio ab omnibus pec-
catis, reconciliatio cum DEO,
& justificatio propter merita
Christi.

Quid ista fides operatur?

Per

mi strze poznání hřicha.

Co působí při člověku?

Předně / opravdowaní ná-
wist wsselých hříchů wnitř-
ních y zewnitřních.

Druhé / Srdečnou žalost wy-
swobození od hněwu a věčného
zatracení.

Která jest druhá částka?

Wjra w Krysta Geziſse / kte-
ráž pochází z Ewangeliium
Sroateho / genž vřazuje w sa-
mém Krystu rozhřiſſení.

Co jest rozhřiſſení?

Žproſtění od wſſech hříchů /
smiřeni s Bohem / a osprawedl-
nění w zásluhách Kryſtových.

Co působí Wjra ta?

Strze

Skrze Ducha Swatého opra-
wodowé potěšenj a radost srdeč-
nau / z kterého pochází milo-
wánj Pána Boha, a přikázaný
geho.

Která gest třetí částka :

Nový život a wsseliké dobré
předsewzetj / kterýmž Duch S.
člowěka kagjcýho proměňowa-
ti / a gako obnowowati ráčj / aby
mage w osskliwości prwnj zlý ži-
wot / y wsseliký Bohem zapowě-
děný hřích / geho se wjcegi wěda
a chtě nikoli nedopauštěl : Ale
giz zase včiněn sa Synem Božím,
Bohu žiw byl wewssj pobožnosti
a Swatosti / podle wssech při-
káz-

Per Spiritum Sanctum ve-
ram consolationem & letiti-
am cordis, unde promanat di-
lectio Domini DEI & man-
datorum ejus:

Quæ est pars tertia?

Nova vita omnēq; bonum
propositum, quo Spiritus
Sanctus hominem pæniten-
tem immutare & quasi reno-
vare dignatur, ut priorem
malam vitam ac quodli-
bet peccatum á Deo prohibi-
tum odio habens ampliùs il-
lud sciens & volens nunquam
committat, sed factus jam ite-
rum DEI filius in posterum
Deo vivat in omni pietate &
sanctitate, juxta omnia præ-
cepta

cepta divina, atq; ita secundum dictum D. Pauli 1. Tim: 1. v. 18. 19. militet bonam militiam, retinens fidem & bonam conscientiam.

ARTICULUS XVII. DE CONFESSIOE.

Quod signum est penitentiae
Sanctae?

Confessio Sacra.

Quid illa est?

Ardente desiderio gratiae
divinae per vocem Evangelij,
peccatorum in Ecclesia professio.

Intelligis hac confessione peccatorum enumerationem?

Neu-

kázání Božských / a tak wedle
řeči Swatého Pawla 1. Tymo:
1. ý 18. 19. Bogował dobrý Bog/
zachowage Wjru a dobré svě-
do mĵ.

Učtyful Sedmáctĵ / o Źpovědi.

Pokání Swatého gatĵ gest ma-
menĵ.

Źpověď Swatá.

Co gest?

S Źádostí Źraussenau mĵstí
Boží Źrze hlas Ewangelium
Swatého hřĵstnosti w Cýrkwi
wyznání.

Wnĵs tím wýčĵtání wŵŵech hřĵchů?

J ĵ Vlĵe-

Nikoli: Neb to ani možn
ani potřebné není.

Proč tak mluvíš?

Wedle řeči Boží w Zalmu
19. v 13. hřejdy kdo může znáti
Panes.

Co Služebních Chetwe, spowidagichm
se činiti mají?

Spasitelných a potěšitel-
ných z Písem: Swatých naučenj
v dělovatí.

Proč?

Aby: lidští svědomj hřejdy
stížená / a Zákonem Božím pře-
strášená / mohla z slova Boží-
ho potěšeni docházeti.

[Podtud o Prywilegijch Cyr-
few

Neutiquam; Nam enumeratio, nec possibilis, nec necessaria est.

(Cur ita dicis?)

Juxta Verbum divinum in Psalmo 19 v 13. positum, delicta quis intelligit Domine?

Quid ministri Ecclesiæ consentibus facere tenentur?

Salutares & consolatorias doctrinas ex scripturis sacris proponere.

(Cur?)

Ut conscientia humanæ peccatis gravata & lege DEI consternata consolationem ex Verbo DEI queant consequi.

[Hactenus de privilegijs Ecclesiæ,

clesiæ, primâ classe com-
prehensis]

ARTICULUS XVIII. DE MINISTRIS ECCLE-

SIAE.

Eloquere, quid boni Deus Ecclesiæ
causâ certis personis concre-
didit?

Potissimum, publicè doce-
re & Sacramenta administra-
re.

Cui hoc convenit?

Nulli alij, nisi, qui legiti-
mè vocatus esset ad istud mu-
rus.

ARTI-

teronjch prwmjho řadu.]

Artikul Osmnactý / o Služebnjcých Cyrkwe.

Powěz co Pán pro Cyrkwnj dobré
gishm Osobam swětíl?

Předně zgerwně učiti/a Swoá
to stini posluhowati.

Komu to přislussí?

Šádnému gínému nežli tomu
kterýžby řádně powolán byl k
tomu.

Již Ar-

Artykul Dewatend-
cy/ o Rządych Cerkw-
wnych.

Co drugého jest glistym Osobám
swiętym?

Rządů Cerkwnych při sluze-
bnostech rádne vžíwati.

Poručí galé glau to skutecnosti?

Modlitby obecny / Kázani
Słowa Božího / hodné vžíwání
a přísluhování Wečeři Páně/
a jiné služby Cerkwny.

Co o takowých řádych držíš?

Že takowj w Cerkwi býti mají/
kterýžby ani proti słowu Božímu /
ani

ARTICULUS XIX. DE
RITIBUS ECCLESIA-
STICIS.

Quod est alterum certis perso-
nis conceditum?

Ritibus Ecclesiasticis in mi-
nisterio legitimè uti.

Quod est illud ministerium?

Publicæ preces, prædicatio
Verbi DEI, dignus usus & ad-
ministratio Cænæ Domini,
alijq; congressus Ecclesiasti-
ci.

Quæ est tua de istis ritibus sen-
tentia?

Quod tales tantum esse de-
beant, quæ neq; Verbo DEI

I v

adver-

adversæ, neq; superflua sunt,
sed graves & utiles, cedentes
ad honorem & laudem DEI,
ad unitatem & ædificationem
Ecclesiæ, & ad conservationem
boni Ordinis, ut in congressi-
bus publicis, ita etiam in quo-
vis loco & omnibus negotijs
ad Ecclesiam pertinentibus.

Potest igitur Ecclesia aliquid
constituere?

Secundum præscriptum
Verbi DEI, & sanum ejusdem
sensem, justis, gravibus, &
populo DEI maximè utilibus
& necessarijs causis urgenti-
bus.

Quomodo hoc observandum
est?

Quid-

ani zbytečné nebyly/ ale přijem-
ně a pohodlně slaužily/ k cti a
k chwałě Pána Boha/ k gedno-
tě a k rozdělání Církwě/ a k za-
chowání dobrého řádu/ gakž w
shromáždění společném/ tak y na
každém místě a při wšelikých
wěcech k Církwí přínáležejí-
cých.

Může tedy Církev něco naříditi?

Wedlé vyměření slova Bo-
žího / y také zdravého rozumu/
z hodných důležitých a Lidu Bo-
žímu znamenitě užitečných y po-
třebných přčin.

Gak se má to zachowdwariti?

pokudž

Pokudž w takowém dobrém
spůsobu a pořádku trvá a trvá
tímůž / nemá od kterýchkoli k
spráwě Cýrkwnj přináležegý-
cých / lehce a wssitečně s pohor-
šenjm giných, russen a přestu-
powáno býti.

Proč ?

Nlebo gest zgerwně zapowě-
děné Bohem v Swatého Ma-
tausse w 18. v. 17. Kdožby Cýr-
kwe neposlechl / Budiž tobě ga-
to pohan a zgerwný hřissnjt.

[O Mechetnosti žiwota w ez-
degssjho.

Co

Quidquid Ecclesia consti-
tuit, id omne, quatenus in tali
bono statu & ordine per ma-
net, & per manere potest mi-
nimé ab ijs, qui ad jurisdic-
tionem Ecclesiasticam pertinent,
leviter, & temeré, quicquam
cum aliquo scandalo aliorum
violari aut negligi debet.

Quare ?

Id enim ipsum manifesté a
Deo in Evangelio apud Mat:
18. & 17. prohibitum est ; si
quis Ecclesiam non audierit,
sit tibi tanquam Ethnicus &
publicanus.

[De Honesta conversatione
vitæ hujus ;

Quid

Quid intelligis honestā vitæ hujus
conversatione?

Gubernationis felicitatem,
& cohabitationis tranquillitatem.

Qualis est Gubernatio?

Politica & Familiaris, ad
illam Magistratus, ad hanc
Matrimonium spectat:]

ARTICULUS XX. DE
MAGISTRATU PO-
LITICO.

Quid de Magistratu Politico
sentis?

I. Eum esse DEI ordinati-
onem.

2. Om-

Co mjnyjs sſlechernoſti žywota weje
degiſiho?

Sſtaſtnau zpráwu / a poſog-
né obcowánj.

Galá geſt Spráwa?

Obecnj a Hoſpodářſká.

Obecnj ſlowe Wrchnoſt ſwět-
ſká / Hoſpodářſká pak Mánjeſ-
ſký žiwot.]

Artykul Dwadcatý /
o Wrchnoſti ſwětſké.

Co o Wrchnoſti Swětſké ſmegſſijs?
předně / že geſt Boží Taro-
zenj.

Druhě

Druhé/že gi wssiczni (t:) kaž-
dá Dusse bezewssj weginjnty
tak gako nařizenj Božskému
máme a powinni gsine poslussni
byti.

Podlé gakeho Prawidla?
Podlé wůle Božj.

Proč?

Předně necoliko pro gegj
rozkaz/a w giti časnych pokut.
Ale také, Druhé, obzwolassně
pro rozkaz Božj / a zachowánj
před Bohem dobrého swědomj.

Gakž toho gest auřitet?

Abychom pod správau ge-
gi w Křestanském řádu sto-
gice, pokogný žiwot wěsti
mohli/ we wssj pobožnosti / a
Mechet-

2. Omnes nos teneri ei, sine
ulla exceptione, tanquam Or-
dinationi divinæ obedire,

Secundum quam normam?

Secundum voluntatem DEI,

Cur obediendum?

1. Non solum propter man-
datum Magistratus & evi-
tandas penas temporales.

2. Sed etiam inprimis pro-
pter mandatum DEI & ser-
vandam coram DEO bonam
conscientiam.

Qui fructus istius obedientiæ?

Ut sub regimine isto in sta-
tu Christiano constituti vitam
tranquillam in omni pietate &
honestate.

honestate transigere possumus. 1 Tim; 2. v. 2.

ARTICULUS XXI. DE CONJUGIO.

Quid est matrimonium?

Legitima á Deo ordinata
duarum personarum libera-
rum maris & fæminæ conjun-
ctio.

Quibus est concessum?

Omnibus omninò homini-
bus, qui secundum necessita-
tem suam & ordinationem
DEI illo uti volunt.

Habes rei argumentum?

Ad

ſlechtnoſti. I Tymot: 2. v. 2.

**E Artýkul Gedenme-
cýmý / o Manželſtvý.**

Co geſt Stav Manželſtvý :

Kžádne a Bohem nařizené
ſpogeny dwau oſob ſvobodných /
Muže a Ženy.

Komu geſt oſvobozené :

Wſſechněm Lidem, kteřýž ho
wedle potřeby a vſtanowený
Božího vžjwati chtějí.

Wáſs toho důwod :

K ži-

K Židům w 13. v. 4. Pocti-
wět gest w wšech Lidj Manžel-
stwj / a Loženepoštěwněné.
Smilnjky pak a Cyzoložnjky
sanditi bude Bžh. w 1. Bni-
Mog: w 2. Kap: Tenj dobre člo-
wěku býti samému. w 1. Kor: 7.
v 2, Pro wwarowánj se Smil-
stwa, geden každy mæg swau
Manželku / a gedna každá swé-
ho Manžela.

Což gesty Kněžim Manželstwa
wolné :

Podle wyměřenj Písem
Swatých to zůstati má / aby
kdož nemá baru zdrželiwosti,
pobožně se a wedle nařizenj Cyr-
kwe

Ad Heb. 13. v. 4. Hone-
stum est inter omnes conjugiu-
um & torus inculpatus, ma-
chos veró & adulteros judi-
cabit ipse Deus. Gen. 2. v.
18. Non est bonum homini,
esse solum. Et B. Paulus inquit,
I Cor. 7. v. 2. Ad vitandam
scortationem unusquisq; ha-
beat suam uxorem; & una-
quaq; suum virum.

Quid? etiam n' Sacerdotibus est li-
berum matrimonium?

Juxta tenorem scriptura-
rum Sacrarum ratum esse de-
bet, ut quicunq; non habet do-
num continentiae, pie & se-
cundum ordinationem Eccle-
siae

fiæ uxorem ducat, præsertim
quæ Verbum DEI & sacra-
menta administrant, alijsq,
bono exemplo esse debent, se-
cundùm admonitionem DEI.

Qualis est?

Leut; II. ¶ 44. Deu; 19. ¶
2. 1 Pet; 1. ¶ 11.

Sancti estote, sicut & ego
Sanctus sum Dominus Deus
vester.

Non expedit itaq; in continentibus
sine matrimonio vivere?

Omninó, Dicit enim D.
Paulus 1. Cor: 7. ¶ 9. Melius
est nubere, quam uri.

Quam ab orem?

Cum conjugium sit bonum
pulum, Sanctum, & á Deo
etiam

two ženil. Zwlaſtē ktekjz Slo-
wem Božjím a Swátostmi pří-
sluhuj / a giným ku přjkladu
dobrému býti magj/wedlé napo-
menutj Božjho.

Sak gest ?

W 3. Kni: Mlogžissowých w
II. V 44. Též w Kni: 19. V 2.
I. Petr w 1. V 17. Swatj buďte
gako y gá Swatý sem Pán Bůh
wás.

Což nesluffi neždrželímým bez Man-
želstwa býti ?

Owsssem: Djj tak Pawel S.
1. Kor. w 7. V 9. Že lépe se gest
oženiti/ nežli se páliť.

Proč ?

Že poněwadž Manželstwij
gť dobré/čisté/ swaté/a Bohem
rozkamu

W Starou newinnosti načtžené /
lépegi gest w Božím načtžení
nežli w bezbožném: nečistém // a
Bohem přisně zapowědeném
neřádu státi.

Wkolibž dobře Kněžim bez Man-
želk??

Kteřibž zdrželiwý byli / o-
wssem y swau služebnost: powin-
nau snážegibž wykonáwati mo-
hli.

Co tedy geromlaowa?

Kada a ustanowenij Ducha
Swateho // a Apostola Pawla
Swateho / a zwołáště to, že yo-
ni Lidé // a též hřichu a křehko-
sti // podle přirozenij obecné-
ho

etiam in statu innocentiae in-
stitutum melius est in divina
ordinatione, quam in impia,
impura & á DEO severe
prohibita confusione per-
severare.

Conduceret n' Sacerdotibus sine U-
xoribus vivere?

Qui continentes sint, certé
officium ministerij sui facili-
us majoriq; cum diligentia fa-
cerent.

Quid igitur illos excusat?

Consilium & ordinatio Spi-
ritus Sancti, & Apostoli D.
Pauli; in primis veró, quód &
ipsi sint homines & æqué pec-
cato ac fragilitati, secundum
communem naturam huma-

R

nam

nam maxima ex parte subje-
cti.

ARTICULUS XXII. DE MEMORIA SAN- CTORUM..

[Ubi felix gubernatio, haud
dubié ibi etiam est vitæ tran-
quillitas]

Indica igitur mihi, quid ad pietatem
extimulat?

Duo

Exemplum Sanctorum in
Deo dormientium, & carnis
disciplina.

Quid de memoria Sanctorum
sentis?

Quantum imitationem fi-
dei &

ho lidſkého / nawěſſjmi díle pod-
dání gſau.

✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠

Artykul Dwamercyt-
my / o Památce mr-
twých.

[Kde šťastná ſpráva owſſem y
poſtogný žiwot geſt ;]

Powěz tedy co ku pobožnoſti napomáhá?

Toto dvě :

příſtlad Swatých w Bohu
žeſnulých / a těla ſtrocowání.

Co tedy o Památkách Swatých
držíſ?

Že co ſe následování Wj-

K ij

ry /

ry / a dobrých skutků gegich
dotýče / mohou a mají w Cyr-
kwi k gegimu velikému tudy
wzdešání zachovány býti.

Mámeli ge wyprávati a k nim se všíkati ?

Nikoli: Nebo wzywání sku-
tek gest vlastný na samého Bo-
ha náležející.

Máš o tom Písmo ?

Matt w 3. v. 11 a w 4. v. 10.
w 5. Moggissowých w 6. v. 13.
a w 10. v. 20.

Ale majíli ja prostředníky gmini a
držáni býti ?

Nikoli: Nebo Písma Swa-
ta gedínkeho prostředníka a
příkladowcy pána našeho Ge-
jisse Krysta ukazují.

Arty.

dei & bonorum operum attine-
net: Ecclesia hoc modo ad
magnam sui ædificationem,
retinere potest & debet.

Debemus n' invocare Sanctos & ad
illos confugere?

Neutiquam; Invocatio e-
nim est propriè opus soli Deo
competens.

Habes scripturam?

Matt: 3. v. 11. 4. v. 10. Deu:
b. v. 13. 10. v. 20.

Verùm sunt n' pro mediatoribus
habendi?

Nequaquam, Scripturæ enim
sacræ unicum nobis mediato-
rem & intercessorem, DOMI-
NUM, NOSTRUM, JESUM CHRI-
STUM monstrant.

ARTI-

ARTICULUS XXIII. DE
JEJUNIO, VEL CAR-
NIS DISCIPLINA.

Cui usui est jejunium?

Primó, ad coercendam & frenandam carnem, ne contra Spiritum lasciviat.

Deinde, ut ad preces Sacras & diligentem considerationem ac meditationem rerum divinarum quovis modo alacriores simus.

Tertió, ut hac ratione declaremus & testemur cordis coram Deo humiliationem, peccatorumq; ac delictorum nostrorum humilimam coram

ram

Artýkul Swadcatý
Třetý / o Postu, aneb Těla
škrocováný.

K čemu gest Půst dobrý?

Předně / k škrocováný a k zdr-
žováný těla / aby proti duchu
nezbugnělo.

Druhé / abychom k Modlit-
bám Swatým / a bedlivému roz-
gimáný a přemýšlowáný věcí
Božských wsseligat schopněst
byli.

Třetý / abychom tudy proka-
zowali a wysvědčowali srdce na
šeho před Bohě poníženi / a wss-
K iij ligat

ligat poſorneho před geho we-
lebnosti hříchů a prowinění na-
šich wyznávanij.

Kolikterh gest Půst ?

Dwogj: Geden obzvoláſſenij/
když n ěkdo buď sám aneb s Cze-
ládkau swau Poſtu dobrovolně
a kdykoli wěkby se toho přicina
a potřebnost hodná vřázala, ná-
ležitě a pobožně vžjwa.

Proč to obzvoláſſitě býti má ?

Pro Prwnij Užitek ſworchu
dotčený.

Kterh gest druhý ?

Obecný / když celá Obec
aneb Cýrkew BŮŽI pro o-
becnj potřebu / aneb nastáwa-
gjcý něgakau welikau těžkost /
a Me-

ram Majestate ejus confessio-
nem.

. Quotuplex est jejunium?
Duplex.

Unum privatum, quando
quis vel solus vel cum familia
sua, jejunio sua sponte, &
quandocunq; justa causa ac
necessitas urget, pie & legiti-
me utitur.

Cur observatur?

Potissimum propter pri-
mam causam.

Quod est alterum jejunium?

Publicum, quando tota
congregatio vel Ecclesia DEI,
propter publicam necessita-
tem, vel magnam aliquam
imminentem calamitatem &
flagel.

flagellum DEI á prepositis suis admonita, unanimiter in in vera penitentia & in externis penitentiae verae signis ad DEUM per Christum Dominum confugit.

Quomodo fit istud?

Ut Propheta loquitur: Toto corde suo, jejunio & fletu & planctu secoram DEO humiliando, delictaq, sua quavis interiore & exteriori humilitate confitendo. Joel. 2. v. 12.

Qualia sunt rei istius exempla?

Innumera in scriptura Sacra utriusq; Testamenti, & in primitiva etiam Ecclesia id ipsum nobis demonstrant.

Quid

a Metku Boží / gsauc k tomu na-
pomenutá od Správců / vtíká
se společně ku Pánu Bohu / Skrze
Křysta Pána v pravém po-
kání / y také v zewnitěnjch zname-
njch pravého pokání.

Gat se to děje?

Gatž Prorok dj : V celém
Sd cy swém / w Po stu / w plá-
ci / a w kwilení / Koře se před Bo-
hem / a wyznáwage swá pro-
wě-
něnj wsseligakau srdečnau y ta-
ké zewnitěnj pokorau. Joel 2.

¶ 12.

Gach glau toho příkladow?

Zognj gsauc w Půsmě Swa-
tém obogjho Zákona / y také w
prwotnj Cýrkwi:

Co

Co gest pat Půst ?

Gest vlastně to; když mймо
obyčegnan stějdmost / gessťe wět
ší skrownost a zdrželiwość we
wssch věcech tělu nassemu po
hodlných / obzwlastně pat a
vlastně w gjdle a w pití, sobě
na geden den / anebo na gaky
koli gistý čas, přisně ukládá
me.

Proč tať ?

Předně / abychom ty věci /
pro kteréž Půst vložen gest / la
čným žiwotem tím spůsobněgj a
bedliwěgj wykonáwali.

Potomně tažé, abychom požíwa
gjce toližo obecného / a skrowné
ho Počrmu a nápoje / žádné roz
ko

Quid verò est jejunium?

Proprie est id, quando præter consuetam temperantiam, majorem adhuc frugalitatem & abstinentiam in omnibus rebus carni nostræ adlubescentibus, præsertim verò & proprie in cibo & potu nobis ipsis ad diem unum vel aliud aliquod certum tempus seriò imperamus.

Cur ita?

1. Ut ea in primis, quorum causâ jejunium indictum est, jejuno corpore alacrius & diligentius exequamur.

2. Dein' etiam, ut communi tantum & modico cibo ac potu utentes, nullas voluptates

ptates in cibo & potu sectemur.

3. Et tandem, ut in tali simplicis cibi & potus usu, majorem frugalitatem, quam alias fieri consuevit, servemus.

Qui est verus jejuniorum usus?

Cum populus DEI scit & cognoscit, quomodo & cur jejunare debeat.

Quid jejunio infestum est?

1. Quando aliquis in cibis delectum observat.

2. Quando quis in isto errore versatur, quasi cultus DEI in solo jejunio sine interiore pietate positus sit.

ARTI.

Kofse w Gjdle a w pitj nexjwali

Naposledy/ abychom y w ta-
kowém prostého Pokrmu a ná-
poge požjwánj/ strownost wětšj
nezligindy zachowali.

Kterak Postu vjzjwánj dobre gest?

Když wj a zná, gať, a proč
se postiti má.

Co gest na škodu Postu?

Předně/ Když gey kdo na roz-
ličnosti Pokrmů zakládá. Též
Když gest w tom omylu/ gaťoby
pocta Boží na samém postu/ bez
wnitěný pobožnosti zalezela.

Arty-

Artikul Dwadcaty /
Czwrtý / o Wzkřışsení
z Mrtvých / a posledním Saudu.

Milosti Boží w věčném Bětu panu-
gich gakt gest i namenj ?
Tělo od mrtvých wstání / a ži-
wot věčný.

Kdo to spůsobí ?

Krystus Pán / kdýž před sko-
náním Swěta w Slawě při-
gde.

Proč přijde ?

Aby wšecký saudil / a zase
wšecký mrtvé wzkřışl.

Proč wolně wzkřışl ?

Aby gim dal Žiwot věčný / a
Radost wšodycky trmagjcy.

Co

ARTICULUS XXIV.
DE RESURRECTIONE
MORTUORUM, & extremo
iudicio.

Gratiæ divinæ in æterno seculo de-
positæ, quod signum est?

Carnis resurrectio & vita
æterna.

Quis hæc faciet?

Christus Dominus, quando
ante consumationem mundi
in gloria veniet.

Cur veniet?

Ut omnes judicaret, & o-
mnes mortuos suscitaret.

Cur electos resuscitabit.

Ut ijs daret vitam æter-
nam, & gaudium semper du-
raturum.

Quid

Quid impijs irrogabit ?
Eos cum diabolis condem-
nabit, ut sine ullo fine æter-
nūm cruciarentur.

ARTICULUS XXV. DE VITA ÆTER,

N A.

Dicas igitur, velim mihi de
vita æterna ?

Quod post hanc vitam tem-
poralem sit & in æternum du-
ret vita iucunditate & lætitia
plena omnibus in Filium DEI
JESUM CHRISTUM credentibus
ab æterno parata.

Quis

Co bezbožným včtuj ?

S ďablem ge zatratj/ aby bez-
zewšseho skoncenj věčně se muči-
li.

Arthyful Dwadcaty Pátý/ o Žiwotu věč- ném.

Powěz mi tedy o Žiwotu věčném ?

Že po tomto časném žiwotě/
gest a na věky trwati bude ži-
wot potěšený a radostný/ wšsm
w Syna Božího Gežíšse Krysta
wěčným od věčnosti připra-
wený.

Kdo

Kdo tam Cestu pŕipravil / a Bránu
otewel ?

Sám Gednorozený Syn Bo-
ží / Ŕrže smrt swau / a dokonalé
posluŕenstwŕj.

Gáhm proŕedkem se tam wchá-
19?

Nic gináče než Ŕrže Kryŕta
Gežíŕŕe / gaŕož sám Pán a Spa-
ŕitel náŕŕŕ powědjti ráčil / ŕka :
Gáť gsem Wzkřŕŕŕenŕj / Cesta/
Prawda a Ŕiwot. Kdož wě-
we mne / máť Ŕiwot wěčnŕj / a gá
gey wzkřŕŕŕŕým w negposledněg ŕŕi-
den / Jan II. v. 25. Item: Ot-
če / chcy ŕdež sem gá, aby byl y
Ŕluŕebnjť mŕg / a ŕterěž gŕŕy mi
dal

Quis eo vitam præparavit, & portam aperuit?

Ipse unigenitus filius Dei per mortem & perfectam obedientiam.

Per quod medium ingressus cõpararet?

Non aliter nisi per solum Christum Dominum, quem admodum ipse Dominus & Salvator noster dixit, inquit; Ego sum resurrectio, via, veritas & vita; qui credit in me, habet vitam æternam, & ego resuscitabo illum in die novissimo. Item; Pater volo, ubi ego sum, ut sit & servus meus; & quos mihi dedi-
sti,

sti, nemo rapiet de manu mea.

Qui veri haeredes ejus sunt?

Qui ex verbo DEI veram ac
certam cognitionem Domini
nostri JESU CHRISTI & com-
munionem Spiritus Sancti
acquirunt, ut manentes in
Christo, & in vera fide in i-
psum, ac spe indubia hinc vi-
ventes, postea certó perfectam
beatitudinem in regno cælo-
rum consequantur.

Habes testimonium?

Apostolus testatur, nos facie
ad faciē, DEū visuros: Et ipse
Filius DEI dicit (Jo: 17 v 3.)
hanc esse vitam æternam, ut
cognoscamus verum DEUM, &
quem ille misit, JESUM CHRI-
stum.

dal, žádný gich newystrhne z ru-
kau mých.

Který vlastně dědicové gsau ?

Kterýž z Slova Božího/
pravého a gistého poznání Pá-
na našeho Gežíse Krysta / a
aučastenství Ducha Swatého
nabývají / aby zůstávajíce w
Krystu / a w pravé Wěře w ně-
ho, y w naději neomylně zde ži-
vi gsauce / potomně w gistotě
dokonalého Blahoslavenství
w nebeském Království došli.

Máš toho gistotu ?

Apostol svědčí : Že Boha
Twáři w Twář vzěj : A sám
Pán mluví : (Jan w 17. v. 3.)

Že to gest živoč věčný / pozná-
wati Boha pravého / a které-
bez on poslal GEŽESE Kry-

sta. Dálegi (Jan 5. v. 24.)
Amen prawym wám: Kdož slo-
wo mé slyší / a věř tomu kterýž
mne poslal / máť život věčný / a
na Soud nepřichází / ale pře-
chází z mrti do života.

Galt gest pak ten Život :

Plný neobsáhle / newymřun-
né radosti. Oniž Aposťol po-
wěděl : Že Vcho nesyňhalo /
Oko newjdalo / a na Srdce ne-
wstaupilo člověku / což gest
Pán swým woleným připra-
wil.

Ga

darüber
brign
fom aus
der Töfmi
vfor Confes-
sion n. 8.
oder auf
4. Tische
suppliment
worden.

Handwritten text in a cursive script, likely a list or account, written on aged, stained paper. The text is oriented vertically and appears to be a list of items or entries, possibly related to a collection or inventory. The script is dense and difficult to decipher due to the cursive style and the condition of the paper.

